

Ibwu Tsarr yi nggo Yesu à tsarr Yohana Ure ku meme

Yohana uni kuma na angu wa, uvuvurr a Zabadi nggo à charr ungbamvu unngo ku. Ni imeme i ungbamvu yi, a charr angbamvu atangba gri ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka ni igbu itangba.

A charr ungbamvu ku na ase ka nggo a so tsut-sarr abiga ba ku iyo isisurr imbarr yi ni Yesu Kristi ku. Ni ima, anu Roma abi hru igbu ba, a han Yohana ku ure ku iga umaku ku zu nu Patimo na anga ka Asiya (1:9). Ungbamvu ku u bre inkindirr yi nggo Yohana à hi yi nu uzhila ni itu i ure ku Abachi ku tuku inkindirr yi nggo Yesu à da na na yi (1:2). Ure u se na aseki a atarr ngga ka kakami: (1) Umimi u tsarr ssu ni ingbingbru yi, abiga a ta ki iha na ma iki mi, (2) Yesu à si Atiko na ta ba ingbingbru yi na abangga ba nggo a karr Abachi nggo anggurr. (3) Abachi à ssu azadi azizi à zu ku abangga ba nggo ni itsutsarr yi mi aba kri karrkarr ni iga yi.

Are ka nggo a charr ka nu ungbamvu unngo ku, tuku ankla ka nggo a charr ka nggo

Imeme i uzhila yi *1:1-20*

Angbamvu ka aki ka nggurr bi ka Abachi atangba ka *2:1–3:22*

Uzhila ku Abachi tuku Uvuvurr Inkru wa *4:1–5:14*

Angba a úttû atangba abre amu wa *6:1–8:5*

Inddu itangba ibre amu yi 8:6–11:19

Uzhila ku iso ndanda ni imimi tuku nu un-
kplassu 12:1–14:20

Agbugba atangba ka ibre amu 15:1–16:21

Ibre amu i unddu ayamba wa tuku Babilo
17:1–19:21

Ase ka ikikre tuku ase ka i so nga ka 20:1–22:21

Yohana à re ni itu i ungbamvu ku

¹ Wanggo yo si inkindirr yi nggo Abachi à tsarr Yesu Kristi, wre ku a bu da ku amirr iko ama ba inkindirr yi nggo i ji ntsi i nga. U Kristi à tu abitu ama ba nu ure ku gri ku Yohana uvuvurr iko ama wa.

² Yohana à ka bre aseki ka wemi nggo a hi ka ba. A su ure ku Abachi ujiji ku nggo Yesu Kristi à bwu ssuzzu.

³ Undurr wanggo nggo à ti bre ungbamvu unngo ku, Abachi à ta yo ku angu azizi. Abangga ba nggo à ti wo are ka aseki ka nggo à da a taka zzu ni ichi nggo na ti na inkindirr yi nggo a charr nu ungbamvu unngo ku nggo, Abachi à ta yo ba angu azizi. Ivi yi nggo aseki akama a ta la iki ywhiywhirr ba.

Ure ku Yesu ku ku aki ka nggurr bi ka Abachi atangba ka

⁴ A si ingga Yohana, nggo i charr ki imba abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi atangba ka nggo si na anga ka Asiya ka.

Ingga i barr di imba bu kpa ina wre tuku iso su i uwanggo wa nggo à so se ziza, na à ka se ba, na à taka nga, tuku izhi itangba yi nggo a so na age ka imburr ittu ima yi,

⁵ tuku Yesu Kristi, uwanggo nggo ku iyo isisurr ima yi, a di ihi ujiji unngo ku ni itu i Abachi, uni imeme wa nggo à tasi, tuku uwanggo nggo à so gri atuttu bi ingbingbru ba.

Yesu à kpanye ni inta ba. À ddu inta ssuzzu ni ila ure imunta yi na ayiyi ama wa nggo a ka wa kahre ki inta,

⁶ na na inta ki abi hru ittu tuku abikye undu nggo a ta na ku Abachi Aki ama wa undu. Inkpinkpye tuku ukyekye a sa abi Yesu Kristi sese! Du yi si meme yo.

⁷ Kye, uwanggo à so nga na akpa ka.

Anishirr a ta ki ashishi a hi ma we,
bi kye na abangga ba nggo a sso ma mi nggo.

Iga i ingbingbru yi i ta ba azhittu ni itu ima yi.
I ta si meme yo! Du yi si meme yo.

⁸ Atiko Abachi, à da di, “Ingga yo si Imeme ni Ikikre. Ingga yo si Uni Inkpinkpye we wa, nggo à si ziza, na à se ni ikuchi, na taka se ni ichi.”

Uyirr wa nggo zzu Uvuvurr a Unushirr

⁹ A si ingga Yohana, uzayirr amba wa, uni ko ki iha yi ni imba ba meme nu nggo Yesu à su uttu amunta, tuku nu nggo inta i vu gri ni iha yi. A gri ingga ku zu ni igbu nu Patimo, nggo amasirr a harr ma yo na atsutsu, nu nggo ingga i bre ku anishirr ure ku Abachi ni ko re ni itu i Yesu.

¹⁰ Na Azhibarr a Atiko wa, ingga ku ni Izhi, ni wo ukorr hantu na ta vri ingba nggo nu ugo mungga.

¹¹ Ukorr ku u da di, “Charr inkindirr yi nggo ùwà i hi yi zu, ni nu ba angbamvu gri ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ni igbu itangba

inggi yi: Afisa, Simirrna, Pegamu, Tiyatirra, Sadi, Filadefiya tuku Lawodikiya.”

¹² Ingga kasarr di ingga ta kye uwanggo nggo à so re ni ingga ku nggo, ni hi aseki ka isa ingba i imurr uru atangba nggo a na ka ni izinarriya.

¹³ Na atsutsu ka aseki ka isa ingba imurr uru itangba angga ka ingga hi inkindirr numa i zzu nâ ta si “Uvuvurr a Unushirr.”* Uwa à surr ankru ka nggo a ta ji ni ma ku na aza na nyarr upri inkru ku izinarriya na asa ama ka.

¹⁴ Infunfutu ima yi i si ikikla pyarr, nâ ta si azzuzu, ka inkpinkpo ingbinta ka ahru. Ingbishi ima yi i la nzarrnzarr nâ ta si irrirri iru inggi.

¹⁵ Imbwaza ima yi i là nâ ta si inkpinkpu inklo yi nggo i ri bronze nggo a tu yi nu uru na ngo yi zzu pyarr. Ukorr umaku u zzu nâ ta si amasirr nggo a so ji ni igbre ingbinta tsa.

¹⁶ A gri intsintse itangba nu ungo ri. Anjingba ka atu aha nggo ango ka ri nggo a gru ssuzu ku na angu. Ashishi amaka a la nâ ta si azhi nggo na atsutsu.

¹⁷ Ingga hi ma nggo ni jaku ku na aza nâ ta si iku i unushirr. Uwa a ka ungo ri umaku a sa ni ingga ku na da di, “Si kru isisu hen! Ingga yo si ni Uni Imeme tuku ni Uni Ikikre.

¹⁸ Ingga yo i si Uni so Tsitsirr wa. Ingga i ttu, i ziza nggo kye ingga so sese. Ingga i hru inkpe ibwu anko ka nggo ni ingga ukyekye ku bwu abubo a iso abi ki wa, ni gri ba kanga tsitsirr zizo.

¹⁹ “Ni ima yo, ùwà bu charr inkindirr yi nggo ùwà hi yi, na aseki ka nggo a se ziza, na angga ka

---

* **1:13** *Uvuvurr a Unushirr*: Isa yi nggo Yesu à di yo itu ima yi nggo.

nggo a ni so nga ni ichi.

²⁰ Intsintse itangba yi nggo ùwà ì hi yi nu ungo ri umungga ku tuku aseki ka isa ingba imurr uru itangba yi nggo a na ka ni izinarriya, aba ma sa angginggi? Intsintse itangba yi i sa abitu ba aki ka nggurr bi ka Abachi atangba ka. Aseki ka isa ingba imurr uru atangba ka a si ankla ka nggurr bi atangba ka yo.”

2

Are ka nggo a charr ku abiga ba ni igbu nu Afisa

¹ Ugo wa nggo ingga i hi à ddu ingga di, “Charr ungbamvu ungo ku ku unitu a abiga ba nu uki ku nggurr bi ku Abachi ku ni igbu nu Afisa wa di:

“Uwanggo yo a su ure ku nggo u zhi nu uwanggo nggo a hru intsintse itangba yi nu ungo ri umaku nggo. Uwanggo nggo a rri zirr na atsutsu ka aseki ka isa ingba imurr uru atangba nggo na ka ni izinarriya.

² Ingga hi aseki ka nggo ùwà na. Ingga hi iha muwa yi tuku ivu isisurr muwa yi. Ingga hi du ùwà si kpanye na anishirr amimi hen. Abangga ba nggo a bre da aba si abi ko na angu, ùwà bi ba kye ni hi di a si abi imu.

³ Ùwà i vu isisurr gri, ni ki iha ni itu mungga, ni ka ni si ba ttungo hen.

⁴ “Ingga se ni inkindirr ntsi nggo ingga i kisa ku ùwà na yi nggo. Ùwà ttu ikpanye yi nggo ùwà se na yi ni imeme yi ttungo.

⁵ Ni itu ima, ùwà bu ssu kye unto ku nggo ùwà i di se na ku bari ni jaku. Du ila ure, ni na undu ku nggo ùwà na ni imeme yi. Ùwà ta si du ila ure yi

hen, ingga ta nga nu ùwà ku ni ta ni ba inkindirr yi isa ingba imurr uru imuwa yi glo nu unto umaku.

⁶ Inkindirr numa se nggo ùwà na yi wre. Ùwà karr inkindirr yi nggo abiga Nikola ba a na, ingga mi karr inkindirr yi nggo a di na.

⁷ “Undurr wa nggo ti se na atu ka iwo ure, uwa bu wo inkindirr yi nggo Izhi yi so da ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka. Undurr wa nggo ti ba nggurr, ingga ta kpanye du ma ri zhi nu unkunkurr ku iso ku nggo u kri na acha ka Abachi nu unkplassu.”

Are ka nggo a charr ku abi nggurr bi ba ni igbu nu Simirrna

⁸ Ugo wa nggo ingga i hi a ddu ingga di, “Charr ku unitu a abiga ba nu uki ku nggurr bi ku Abachi ku ni igbu nu Simirrna di:

“Uwanggo yo su ure ku nggo zhi nu uwanggo wa nggo su Uni imeme wa tuku Ikikre yi, nggo a ttu na tasi zizo.

⁹ Ingga hi iha yi nggo ùwà so ki, ni isama ni inklo imuwa yi, mi ùwà si si uni iha hen! Ingga hi aseki ndanda ka nggo anishirr ba a da ni itu imuwa. A bre da aba si anishirr abangga ba nggo Abachi à hla ba nggo, na si si ani Yahuda jiji hen. A sa anishirr bu inggurr bi i Isheta.

¹⁰ Si kru isisu i iha yi nggo ta nga ni imba ba hen. Ingga da ku ùwà, umimi wa ta surr inkpu imba yi ni iharr, ina ima i ta tsarr iga imba yi kye, imba ta ki iha ki ivi iwurr. A ti ta ma ittu mi, ùwà kri ngbangba, meme nggo ingga ta nu ùwà anzi a iso.

¹¹ “Undurr wa nggo ti se na atu ka iwo ure, uwa bu wo inkindirr yi nggo Izhi yi so da ku

abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka. Undurr wa nggo ti ba nggurr, inkindirr si ta ki ma ni ittu i ankpu ha yi hen.”

Are ka nggo a charr ku abiga ba ni igbu nu Pagamu

¹² Ugo wa ddu ingga di, “Charr ku unitu a abiga ba nu uki ku nggurr bi ku Abachi ba nu Pegamu di:

“Wanggo yo su ure ku nggo zhi nu uwanggo wa nggo se na anjingba ka anga aha ka i ri kakami ka.

¹³ Ingga hi unto ku nggo ùwà so. A su unto ku nggo Isheta à so ni ittu ima yi. Ni ivi i Antipa yi mi, ùwà vu isa mungga yi gri, ni si nggurr ugo ni iyo isisurr ni iga yi hen. A su uni ko na angu mungga nggo à ngu ma ni ìgbù a imba wa, nggo Isheta à so.

¹⁴ “Ingga se na aseki ntsi nggo ingga i kisa ku ùwà na ka nggo. Imba se na anishirr abanu ni imba ba nggo a ga itsarr i Balamu. Balamu à tsarr Balaki du ma à re ani Israila ba yo ni ila ure. À du ba i ri aseki ka nggo a to ku ankpunkpru aseki na bu rri ni ikurr ìga.

¹⁵ Imba mi si na abanu nggo a kri ni itsarr i anu Nikola yi.

¹⁶ Du ila ure muwa yi. Ùwà ta si ba ttungo hen, a ji ntsimi ingga ta nga ni tsi na anishirr abama ba, na anjingba ka nggo a ssuzzu zhi na angu amungga nggo.

¹⁷ “Undurr wa nggo ti se na atu ka iwo ure, uwa bu wo inkindirr yi nggo Izhi yi so da ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka. Undurr wa nggo ti ba nggurr, ingga ta nu ma ila

i mana nggo a sha yi sharri ku anishirr nggo. Ni ta nu ma ingbinta ikikla nggo a charr isa ihehe inggi yi. Undurr uwanggo à ti kpa yi, uwa yo à hi isa ihehe yi, undurr unuma a si ta hi yi hen.”

Are ka nggo a charr ku abiga ba ni igbu nu Tiyatirra.

¹⁸Ugo wa à ddu ingga di, “Charr ku unitu a abiga ba nu uki ku nggurr bi ku Abachi ba nu Tiyatirra di:

“Uwanggo yo a si ure ku Uvuvurr a Abachi nggo ashishi amaka a la nzarrnzarr nâ ta si irrirri uru nggi, imbwaza ima yi i la nâ ta si inkpu inklo i bronze nggo a ngo yi ki pyarr.

¹⁹Ingga hi inkindirr yi nggo ùwà di na. Ingga hi ikpanye imuwa yi, iyo isisurr imuwa yi, undu ku Abachi umuwa ku tuku ivu isisurr gri imuwa yi. Ingga hi di ziza nggo ùwà so na sha imeme yi.

²⁰“Ni ima mi, kye ingga si ni ivri inggi yo nu ùwà ku. Ayamba anggo Jezebe, ùwà kpa ma yo ni si ddu ma inkindirr hen. A ba itu ima du uwa si uni kpa are a Abachi, na du ibre ima yi isurr amirr iko amungga ba na anko ndanda na du ba la ure ku ikurr iga, na ri ila i anazhi.

²¹Ingga nu ma anko mu di a bu kasarr ni ila ure ima yi, uwa à kà na si ba ttungo hen.

²²Ingga i ta du ulolo u vu ma. Abangga ba nggo a di ga ma na kurr na ku a ta ki iha kakami, nggo a ta si kasarr ni ina umimi umbarr ku na ku hen.

²³Ingga ta ngi abiga ama ba. Mre abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi we a ta hi di ingga yo hi amarr ka anishirr ka we ni inkindirr yi nggo a

zharr yi. Ingga ta han imba na ayyiyr ku ina imba yi.

²⁴ Imba abanu nu Tiyatirra i si ga itsarr indanda inggi yi hen. Imba si hi aseki ka nggo abanu ba ayo ka di ‘aseki ka nggo Isheta à sha ka sharri’ hen. Ingga da ki imba di ingga si ta de imba ni inkindirr inuma zizo hen.

²⁵ Inkindirr inggi i si di, imba bu vu inkindirr yi nggo imba si na yi nggo gri ngbangba bi ingga.

²⁶ “Undurr wa nggo ti ba nggurr, na na inkindirr yi nggo ingga di a bu na nggo ku kre, ingga ta nu ma inkpinkpye du ma hru ingbingbru yi.

²⁷ “À ta hru ba na amfarr i ka ungo nggo a na wa ni inkpinkpu inklo.

À ta mî anishirr ba ki ankpunkpu nâ ta si ampirri nggo a nggarr ki anga.’

²⁸ Uwa su inkpinkpye iyyiyr ima yo nggo ingga i kpa zhi na Aki mungga wa ku. Ingga ta nu ma intsintse i ambre yi kye ma.

²⁹ Undurr wa nggo ti se na atu ka iwo ure, uwa bu wo inkindirr yi nggo Izhi yi so da ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka.”

3

Are ka nggo a charr ku abiga ba ni igbu nu Sadi

¹ Ugo nggo ingga hi à ddu ingga di, “Charr ku unitu a abiga ba nu uni ku nggurr bi ku Abachi ku ni igbu nu Sadi. Charr di,

“Uwanggo yo a su ure ku nggo u zhi nu uwanggo nggo a hru izhi itangba i Abachi yi tuku intsintse itangba yi. Ingga hi inkindirr yi

nggo ùwà so na yi nggo. Anishirr ahi ùwà kago na kye du ùwà so tsitsirr, meme mi ùwà si iku mu.

² Ùwà bu kasi, ni vu ivi inkindirr yi nggo i ni ji ku ùwà gri ngbangba, kye yi ta ko ttu. Ingga kye hi di uzirr muwa ku u klonyarr na age ka Abachi mungga we.

³ Uwa si ni ima yo, ùwà bu si kpamusu ni inkindirr yi nggo ùwà i wo ni inta ba ni kpa yi hen. Ùwà bu na inkindirr yi nggo are ka da di ùwà bu na, ni ba ttungo ni ila ure imuwa yi. Ùwà ti si kasi hen, ùwà si ta hi inga mungga yi hen. Ingga i ta nga nu ùwà ku nâ ta si unayi nggo.

⁴ “Ni igbu nu Sadi mi, abanu a se ni imba nggo a si kpurr iki isurr imbarr yi ki ndanda ni ina umimi hen. A ta zirr ni ingga ku ni iki ikikla, nu nggo a ma i na meme.

⁵ Undurr wa nggo ti ba nggurr, aba ta surr ku iki ikikla yi meme. Ingga si ta ttu isa ima yi glo nu ungbamvu ku nggo a charr asa a abi so tsitsirr ba hen. Na ashishi ka Aki amungga wa, na abitu ama ba, ingga ta da ssuzzu di à sa amungga.

⁶ Uwanggo nggo à ti se na atu ka iwo, uwa bu wo inkindirr yi nggo Izhi yi i so da ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka.”

Are ka nggo a charr ku abiga ba ni igbu nu Filadefiya

⁷ Ugo wa à ddu ingga di, “Charr ku unitu a abiga ba nu uki ku nggurr bi ku Abachi ku ni igbu nu Filadefiya. Charr ba di,

“Uwanggo yo su are ka uwanggo nggo a su uni wre wa na su ujiji nggo gri inkpe i ibwu anko i

Doda yi. À ti bwu, undurr ka si ka ttu hen, uwa ti kattu, undurr ka si bwu hen.

⁸ Ingga hi inkindirr yi nggo ùwà di na yi nggo. Kye, ingga bwu anko zu ku ùwà, undurr ka si ka wa a ttu kpa hen. Ingga hi di ùwà ni sha su ukyekye, ni so ga inkindirr yi nggo ingga tsarr ùwà nggo. Ùwà si kisa di ùwà i si hi ingga hen.

⁹ Wo, a ta si abanu ba nggo a ga Isheta wa nggo, abi ki imu abama nggo a bre gigyemi di aba si ani Yahuda, anishirr abangga ba nggo Abachi à hla ba, ingga ta turr gbigbi du ba nga ni kuttu ku ùwà, na ta hi wemi di ingga kpanye nu ùwà ku.

¹⁰ Nu nggo ùwà wo ure mungga ku u du ùwà kri ngbangba, ingga ta kri ùwà sharri ni ivi ndanda yi nggo i so nga ni ingbingbru yi, nye tsarr anishirr ba wemi kye nggo.

¹¹ “A ji ntsimi ingga i nga. Vu inkindirr yi nggo ùwà se na yi nggo gri zizi, wre ku undurr bu si vu ùwà kpa anzi amuwa wa hen.

¹² Undurr wa nggo ti ba nggurr, ingga ta na ma ki angga anggo nggo a ta vu Uki ku Ibarr ku Abachi amungga ku gri. Uwa si taka ttu ku ttungo hen. Ingga ta charr isa i Abachi amungga wa na ku, ni ta charr isa i Urushalima* uhehe, ìgbù a Abachi amungga wa nggo a so ji zhi nu unkplassu na Abachi amungga wa ku nggo, ni ta charr isa ihehe imungga meme nu ukpa umaku.

¹³ Uwango ti se na atu ka wo ure, uwa bu wo inkindirr yi nggo Izhi i da ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka.”

---

* **3:12** *Urushalima uhehe*: Uwa yo si isa i ìgbù wa nggo Abachi à me ku anishirr ama ba nggo. Kye Ibwu Tsarr 21-22.

Are ka nggo a charr ku abiga ba ni igbu nu Lawodikiya

¹⁴ Ugo wa à ddu ingga di, “Charr ku unitu a abiga ba nu uki ku nggurr bi ku Abachi ni igbu nu Lawodikiya. Charr ba di,

“Uwanggo yo su ure ku nggo u zhi nu uwanggo nggo à ri ‘Du yi si meme yo,’† wanggo nggo à di tsarr ujiji ku Abachi yo, nggo uwa yo su uni imeme wa nu umi ku aseki ka nggo Abachi à na.

¹⁵ Ingga hi aseki ka nggo ùwà na ka nggo, ùwà si sù hen, ni si ssu hen. Ingga zha du ùwà ka sù ka ssu.

¹⁶ Nu nggo ùwà si nâ ta si amasirr latata nggo ni si ssu hen, ni si su hen, ingga mi ki ywhiywhirr ke ùwà ssuzzu na angu amungga ba.

¹⁷ Ùwà da di, ‘Ingga si ni inklo, ni se na aseki shishemi, ni si zha inkindirr chankarr hen.’ Ùwà si hi du ùwà si ni iha, ni sama ni inkindirr hen, ni si na kreshishi ni zirr ni ihorr.

¹⁸ Ni ima yo ingga nu ùwà amarr ùwà bu re izinarriya ni ingga ku, u izinarriya ku nggo a tu ku nu uru, wre ku ùwà bu se nu ungo jiji. Ùwà bu re iki isurr ikikla, wre ku ùwà surr yi ni ttu ku itu muwa ishisha i inkpohorr muwa yi. Ùwà bu re ahun ni ingga ku surr na ashishi, wre ku ùwà bu kye hi zizi.

¹⁹ “Ingga di glo ni nggurr uwanggo nggo ingga kpanye na ku mu nggo. Ùwà mi bu nggurr ssu ni kasarr ni ila ure muwa yi.

²⁰ Kye! Ingga kri na angu ankonki ni so du di a bu bwu ki ingga anko wa. Unu ti wo ukorr mungga

† 3:14 *Du yi si meme yo:* Ni inggya a si isa i Yesu. A si ikpanye kakami di inkindirr i si jiji.

na bwu ki ingga, ingga ta mirri ni ri na ku, uwa mi à ta ri ni ingga ku meme.

²¹ “Undurr wa nggo ti ba nggurr, uwa mi à taka hun so ni ingga ku ni imburr ittu mungga yi, na ti nggo ingga mi i ri iku yi ni i hun so na Aki amungga wa ku ni imburr ittu ima yi.

²² Uwanggo à ti se na atu ka wo ure, uwa bu wo inkindirr yi nggo Izhi yi i da ku abiga ba na aki ka nggurr bi ka Abachi ka.”

4

Imburr i ittu yi nu unklassu

¹ Nu ugo kuma, ingga kye ni hi ba a bwu anko wa nggo a hun ko nu unklassu. Ingga wo ukorr uyiyr ku nggo ingga i ka wo ku nu uzihila ku imeme ku ba, u su nâ ta si ingba nggo zhi nu unklassu. Ukorr ku uddu ingga da di, “Hun nga ni inggya, ingga ta tsarr ùwà inkindirr yi nggo i ta la nu ugo ku aseki ka nggo ùwà so hi ka ziza nggo.”

² Ankpu ayirr mre ingga ku ni Izhi yi. Ingga kakye imburr ittu i kri nu unklassu, undurr a so na yi.

³ Undurr wa à zzu nâ ta si angbinta ka la nzirrnzirr nggo a yo ka di jaspera, tuku kaneliya. Agankre wa nggo a ta zzu ingbinta yi nggo a yo yi di imera a tse kago imburr i ittu yi.

⁴ Imburr ittu iso ha ni ne i kri kago iyirr inggi. Akikre anishirr iso ha na ne a so ni imburr ittu inggi yi. A surr iki ikikla na turr anzi ka izinarriya na atu ambarr wa.

⁵ Inge i la nzarrnzarr, ni nggurr, ingbingbru yi i re ngbungbru hantu zhi ni imburr i ittu yi. Ni ichi i imburr yi uru ku atu atangba so rri jiji nâ ta si

imbwa atakpu. Abama yo si izhi itangba i Abachi yi.

⁶ Hinga ni imburr yi zizo, inkindirr numa zzu inyi ni azarr ashishi nzirrnzirr zzu kristali.

Na atsutsu ka tuku kago imburr yi, a si aninkindirr atsitsirr ane ba nggo ukpa umbarr ku u tsarr ssu na ashishi ni ichi tuku ugo.

⁷ Inkindirr iso tsitsirr imeme yi i si na ta si iche nggo, iha yi i si na ta si alando aniru nggo, itarr yi i si na ashishi a zzu ka unushirr, nu ine wa a zzu na ta si ankpa nggo a so bwa.

⁸ Aninkindirr atsitsirr ane ba se na angba a tatani, na se na ashishi kago nu umi tuku na abì. A so da usarr tsi kuma na zhi ni ibittu da di,

“Iwre, iwre, iwre

Atiko Abachi Uni Inkipinkpye we wa,

uwa yo se ni ikuchi yi, ni so se ziza, ni taka nga.”

⁹ Aninkindirr atsitsirr ba a kri gbyarr asa, na nu ma inkipinkpye, na nyarr ku uni so ni imburr ittu wa, uni so ase na ase wa.

¹⁰ A ti na meme nggo, akikre anishirr iso ha na ne ba nggo a so ni imburr yi nggo a ji kuttu na age ka uni so sese wa. A ka anzi ambarr ka zu na age na da di:

¹¹ “Atiko, Abachi amunta, ùwà i ma kakami, ùwà ma ni gbyarr ku ùwà asa, na bu nu ùwà inkipinkpye nu ukyekye,

nu nggo ùwà na aseki ka wemi,
ni ikpanye muwa wa na ka we,
ni du ba so si tsitsirr.”

5

Unggakpa ku icharr tuku Uvuvurr Inkru

¹ Ingga hi unggakpa ku icharr nu ungo ri ku uwanggo wa nggo a so ni imburr yi nggo. Aba a charr nu umi ku tuku na abi ka (anga ka aha mi) ka unggakpa ka, aba a lo ni ilo ittu itangba yi.

² Ingga hi unitu a Abachi ukyekye. Uwa du hantu di, “Unggonggo à ma nggo ka ddu ilo ittu yi na bwu unggakpa ku?”

³ Undurr à sama nu unkplassu ka ni imimi ka na achi ka imimi, nggo ka bwu unggakpa ku na kye umi umaku.

⁴ Ingga yi kakami nu nggo a si hi undurr wa nggo à ma uni bwu unggakpa wa na kye umi ku hen.

⁵ Mre, ukukre unuma wa a ddu ingga di, “Si yi hen! Kye, Iche* wa nggo à zhi nu uga ku Yahuda, uhunhan unkpi a Doda wa a ka ri aza ngri ka ba nggurr ba. Uwa yo ka bwu unggakpa ku tuku ilo i ittu itangba yi.”

⁶ Mre ingga hi Uvuvurr Inkru à kri ku imburr yi na aninkindirr atsitsirr ane ba tuku akikre ba na atsutsu. Uvuvurr Inkru wa nggo zzu nâ ti a ka ngu ma ba, na se ni injinju itangba na ashishi atangba. A ka yo si Izhi itangba i Abachi yi nggo a turr nga ni imimi yi wemi nggo.

⁷ Uvuvurr Inkru wa à kuma ku kpa unggakpa ku icharr ku nu ungo ri ku uni so ni imburr ittu wa.

⁸ À ba unggakpa ku nggo, aninkindirr atsitsirr ane ba tuku akikre anishirr iso ha na ane (24) ba a ji kuttu ku Uvuvurr Inkru wa. Aba wemi a hru intinti na yiyirr tuku igbigba i izinarriya ssu ni imbimbru intsi iki ihun ingba ngginggi yi, nggo a su ibarr Abachi i anishirr ba Abachi abi wre ba.

---

* 5:5 *Iche*: Ni inggya a yo Kristi nggo meme.

⁹ Aba wemi a da usarr uhehe ku Uvuvurr Inkru wa di,

“Ùwà yo i ma uni ba unggakpa ku charr ku ni ddu ilo ittu ima yi,

nu nggo a nggo ùwà yo.

Ayiyi amuwa yo a re ku Abachi anishirr zhi ni iga, tuku irrirri, ni ingbingbru yi we.

¹⁰ Ùwà i na ba ki atuttu na abikye nggo a ta na ku Abachi undu, na ta hru ittu i imimi yi.”

¹¹ Mre ingga kye, ni wo akorr a inkirr i abitu ba Abachi yi shishemi kago imburr yi na aninkindirr atsitsirr ba na akikre ba.

¹² Aba da usarr nu ukorr unkpi di, “Uvuvurr Inkru wa nggo a ngu ma nggo, à ma ikpa ukyekye ku hru ittu, tuku aseki shishemi, ni ihi, tuku ukyekye, ni ikye ssu na ango, tuku inkpinkpye ni igbyarr asa!”

¹³ Mre ingga wo aseki ka nggo Abachi à na ka nu unkplassu, tuku ni imimi, tuku na achi ka imimi ka, tuku ni inyi, aba wemi a ko da usarr di, “Ku uni so ni imburr wa, tuku Uvuvurr Inkru wa, igbyarr asa, tuku ikye ssu na ango, inkpinkpye, nu ukyekye,

i ase na ase!”

¹⁴ Aninkindirr atsitsirr ane ba a kpa ba di, “Du yi si meme yo.” Akikre anishirr ba a ji kuttu na gbyarr ku Uvuvurr Inkru wa asa.

6

Ibwu i ilo ittu itangba yi

¹ Ingga kye Uvuvurr Inkru wa à bwu uyirr nu umi ku ilo ittu itangba yi. Ingga wo uyirr nu umi ku aninkindirr atsitsirr ane ba a ttu ukorr nâ ta si inge nggi na da di, “Nye!”

² Ingga kye ni hi inga ukukla. Uni sa inga wa à hru ututa, aba nu ma anzi, uwa à sa inga wa ssuzzu nâ ta si uni ta iku nggo à so kuma na hi du uwa à ta ku ri.

³ Mre, Uvuvurr Inkru wa à tsi ilo ittu iha yi kahre. Ingga wo inkindirr iso tsitsirr iha yi i da di, “Nye!”

⁴ Inga ususarr unuma à ssuzzu. Aba a nu uni sa inga uwama anjingba ankpi tuku ukyekye ku nggo a ta ka iso su glo ni ingbingbru yi we na du anishirr a ngi ikpa.

⁵ Mre, Uvuvurr Inkru wa à ddu ilo ittu itarr yi kahre. Ingga wo inkindirr iso tsitsirr itarr yi i da di, “Nye!” Ingga kye ni hi inga ushishirr. Uni sa inga wa à hru agbugba a itsarr nu ungo umaku.

⁶ Ingga gru wo inkindirr yi zzu ukorr zhi na aninkindirr atsitsirr ane ba ba. Ukorr ku u da di, “A ta tsarr imbimbru alikama na agbugba ayirr na kpa dinarri uyirr, inklo i undu ku azhi yirr. A ta tsarr agbugba itarr nggi imbimbru ikiri i bale itarr inggi na kpa dinarri uyirr, inklo yi nggo a di han unu undu na azhi yirr nggo. Si na ku anye olivu wa tuku à mà ugbyarr ku grepu wa inkindirr hen!”

⁷ Nggo Uvuvurr Inkru wa à ddu ilo ittu ine wa, ingga wo ukorr ku inkindirr iso tsitsirr unu ne wa u da di, “Nye!”

⁸ Ingga kye ni hi inga uhwarrtata. Uni sa ma

wa à ri Ittu. Abubo* a iso abi ki wa i so ga ma ywhiywhirr mi nu ugo. Uwa ga anishirr bi ingbingbru ba ki anga ane, na nu ba inkpinkpye ihru anga ayirr wa. Na da ba di a bu ngi anishirr na anjingba, na bu du iyo ki, iha unkpi bu nggurr, na du ininazzu ijiji ni ingbingbru yi a bu kuttu anishirr ba na ngi ba.

⁹ Nggo Uvuvurr Inkru wa à ddu ilo ittu ikywi yi nggo, ingga hi na achi ka akikre ka izhi i anishirr ba nggo a ka na kri ngbangba ni ibre ure ku Abachi ku. Aba a ngi ba ku iyo isisurr imbarr yi.

¹⁰ Aba a yi hantu nu ukorr unkpi da di, “Atiko, uni wre, tuku ujiji wa. Inta taka kri kuma nita mu bari ùwà ta bre amu ku ingbingbru yi ni ngi ba han ku ayiyi amunta wa?”

¹¹ A ga ba inkinkru ikikla wemi na ddu ba di aba sha so su, bi akpambarr abundu abanu ba nggo a ta ngi ba, du ba a ngi ba mwe mi bari.

¹² Ingga so kye nggo uvuvurr inkru wa à ddu ilo ittu itani yi mre imimi i battu kakami. Azhi wa a kaki ashishirr nâ ta si upri ku ankru ku nggo a na ku ni infunfu i ivuwu. Uhwa ku wemi u kaki ususarr nâ ta si ayiyi.

¹³ Intsintse yi nu unkplassu i kuhre ni imimi nâ ti unddunddu unkpi nggo u go ibwa ugbugbu kahre.

¹⁴ A chi unkplassu ku nado nâ ti a chi unggakpa ku icharr nggo. Agbre ka wemi, ni into yi nggo amasirr a harr yi yo na atsutsu, a gru share ni into imbarr yi.

---

* **6:8** *Abubo a iso abi ki wa:* Abubo wa nggo abi ki ba a so nggo. Anishirr ba a si di hi yi na ashishi hen. (Kye 1:18).

15 Mre atuttu abi hru ingbingbru ba, na ankpinkpye abi ingbingbru ba, na ankpinkpye abi ta iku ba, na abi inklo ka, na anishirr akyekye ba, tuku agarr na abangga ba nggo a si si agarr hen, a sha atu ambarr wa sharri na akohan tuku angbinta ka igbugbu.

16 A so yo igbugbu yi na angbinta ka di “Kuhre yi ni ttu inta sharri glo na ashishi ka uwanggo wa nggo a sha so ni imburr ittu yi nggo tuku unfu unkpi ku Uvuvurr Inkru wa!

17 Azhibarr ankpi a unfu unkpi ambarr wa a ma ba. Unggonggo a ta kri na wa?”

7

Anishirr 144,000 ba nggo a ki ba angba wa nggo

1 Inggi yi i kre nggo, ingga hi abitu ba Abachi ba ane a kri na ankla ane kago ingbingbru yi. A so chirr unddunddu une ku ingbingbru ku na han ku ni go na abì tuku na amasirr, tuku ni inkinkurr.

2 Ingga kye unitu a Abachi unuma a so gru zhi na anza ambre, na hru angba a ittu a Abachi ni so tsitsirr wa. Na hantu nu ukorr unkpi na abitu ane ba, nggo Abachi à nu ba ukyekye di a bu na imimi yi tuku amasirr ankpinkpi ka kaki ndanda nggo.

3 Unitu wa à da di, “Si na imimi yi tuku amasirr ka, ka inkinkurr yi ki ndanda hen. Duma, di inta yo ku amirr iko ba Abachi ba angba na achichi bari.”

4 Ingga i wo ikri i abangga ba nggo a yo ba angba wa. A si anishirr ukri ayirryirr ni so ne na ne (144,000). A ddu ba zhi na aki ka Israila ka kago.

5 Anishirr nu uga ku Yahuda, ukri uwurr nu uha (12,000) nggo a kpa angba wa,

anishirr nu uga ku Rube, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
 anishirr nu uga ku Gadi, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
⁶ anishirr nu uga ku Asherr, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
 anishirr nu uga ku Nafitali, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
 anishirr nu uga ku Manase, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
⁷ anishirr nu uga ku Simiyo, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
 anishirr nu uga ku Levi, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
 anishirr nu uga ku Isaka, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
⁸ anishirr nu uga ku Zebulu, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
 anishirr nu uga ku Isuhu, ukri uwurr nu uha
 (12,000),
 tuku anishirr nu uga ku Benyami, ukri uwurr
 nu uha (12,000).

Akpa anishirr nggo a surr inkinkru ikikla

⁹ Inggi yi i vu sarr, ingga hi akpa anishirr nggo
 a mri ibre. A zhi ni ingbingbru inggi tuku igbu,
 iga na ane, ni irrirri ingbingbru yi kago. Aba a kri
 ku imburr i ittu yi tuku Uvuvurr Inkru wa ni ichi.
 A surr inkinkru ikikla, na hru ahiharr iri na ango
 ambarr.

¹⁰ A bwu ukorr kakami da di,
 “Ikpa ittungo i zhi na Abachi amunta wa ku,
 nggo à so ni imburr ittu yi,
 tuku Uvuvurr Inkru wa!”

11 Abitu ba Abachi ba wemi a kri kago imburr i ittu yi na akikre anishirr ba tuku aninkindirr atsitsirr ane ba. Aba a kuhre brebre na age ka imburr ka na gbyarr ku Abachi asa.

12 Na so da di,

“Du yi si meme yo!

Igbyarr asa ni inkpinkpye,

tuku ihi, inyarr, inkpinkpye,

ittu tuku ukyekye

wemi a si aba Abachi ase na ase.

Du yi si meme yo!”

13 Ukukre uyirr wa à zhi ingga di, “Anishirr bi surr iki ikikla angga ba, a sa abata ngga, na zhi nu momonggo?”

14 Ingga i ka sa ku di, “Ankpye, ùwà hi.”

Uwa ddu ingga di, “Abangga a sa anishirr ba nggo a firr ssuzzu ni iha inkpi yi, na ngla inkinkru* imbarr yi ki ikikla na ayiyi a Uvuvurr Inkru wa.

15 A si ima yo i du ba,

“a kri na age ka imburr ittu i Abachi yi

na so di na ku undu na azhi tuku ibittu nu Uki

Unkpi ku Ibarr umaku.

Uni so ni imburr ittu wa à ta ttu imba sharri.

16 Iyo ì si ta ki ba zizo hen;

uhre ù si ta ki ba zizo hen.

Azhi à si ta tu ba hen,

issu ì si ta tu ba hen.

17 Nu nggo Uvuvurr Inkru wa, nggo à si na atsutsu ka imburr ittu yi, a ta di ka ba ki aminta ama.

---

* **7:14** *Ngla inkinkru imbarr yi ki ikikla:* Ina ima i si di a kpanye ni Yesu ku wre ku ayiyi a Kristi wa a bu kpa ba ttungo.

Na ta so ka ba kuma na ankla ka amasirr wa nggo a si di gbu hen, aba a ta so wa na so tsitsirr.
Abachi à ta hi àshishi pempe glo ba na ashishi.”

8

Uvuvurr Inkru wa à ddu ilo ittu itangba yi

¹ Nggo Uvuvurr Inkru wa à ddu ilo ittu itangba yi, abubo wa ba ki ywi nu unkplassu ku ma iminiti iso itarr.

² Ingga i hi abitu ba Abachi atangba ba nggo a di kri na age ka Abachi, aba a nu ba ingba itangba.

³ Unitu unuma nga ni kri na akikre ka na so gri agbugba wa nggo a na wa ni izinarriya, na di tu imbimbru iki ihun ingba ngginggi yi na wa. Aba nu ma imbimbru iki yi shishemi di a bu tu yi na akikre ka izinarriya ka nggo a se ni ichi i imburr yi. Uwa à tu yi nggo na so bu barr kye ku anishirr ba Abachi ba.

⁴ Intsi i imbimbru iki ihun ingba ngginggi yi nggo a tu yi i hun kuma na Abachi ku ndo ni ibarr i anishirr ba Abachi ba zhi na ango ka unitu wa nggo kri na age ka Abachi.

⁵ Mre unitu wa à ba agbugba a imbimbru iki wa à tsu uru zhi na akikre ka surr, na ka ta nga ni imimi. Mre abubo wa a yi ngbungbru, na ri inge ngbangba, imimi yi battu.

Abitu atangba ba ni ingba yi

⁶ Abitu atangba ba nggo a hru ingba itangba yi nggo, a gru ssubi na ta vri ingba imbarr yi.

⁷ Unitu ni imeme wa à vri ingba ama wa. Mre angbinta ka ahru, tuku uru nggo a zi ku bi na ayiyi. Aba turr ba ji nga ni imimi. Uru ku u tu anga ayirr

na anga atarr ka ingbingbru ka. Ni tu anga ayirr na anga atarr ka inkinkurr, tuku agiga ka wemi nggo a so to.

⁸ Unitu unu uha wa à vri ingba ama wa, mre inkindirr i zzu nâ ta si igbigbu inkpi nggo a so ri uru, aba a ta yi tu yo nu umi ku inyi unkpi wa. Anga ayirr na anga atarr ka inyi ka a kaki ayiyi.

⁹ Anga ayirr na anga atarr ka aseki ka amasirr ka nggo Abachi à na ka a ki. Anga ayirr na anga atarr ka ijirrigi i amasirr yi nggo a se nabo, a kaki ndanda.

¹⁰ Unitu a Abachi unu utarr wa à vri ingba ama wa, mre intsintse inkpi i gru ko rri, na ta a murr uru nggo nu utakpu. Intsintse yi ì ji zhi nu unkplassu, ni jaku na anga ayirr na anga atarr ka inyi wa tuku amasirr wa nggo a ko ssuzzu zhi ni imimi.

¹¹ Isa i intsintse inggi yi i ri Iri Kpakpa*. Anga ayirr na anga atarr ka amasirr ka a gru a ri kpakpa. Anishirr shishemi nggo a so amasirr wa a ki ku ili ima yi.

¹² Unitu nu ne wa à vri ingba ama wa. Aba a nggurr anga ayirr na anga atarr ka azhi wa, na nggurr anga ayirr na anga atarr ka uhwa ku, tuku anga ayirr na anga atarr ka intsintse yi. Anga ayirr na anga atarr ka ila uru imbarr yi a kaki ibwu. Anga ayirr na anga atarr a azhi wa, tuku anga ayirr na anga atarr ka ibittu yi mi a gru shi ibwu meme.

¹³ Ingga kye ni wo ankpa à so bwa nu ussu tsa na da hantu nu ukorr unkpi da di, “Uje! Uje! Uje

---

* **8:11** *Iri Kpakpa*: Ichi unkunkurr ku nggo u ri kpakpa. Ni inggya uwa à si iha.

umba nggo imba i so ni imimi yi nggo, nu nggo abitu atarr abanu ba a ta ki ywhiywhirr i vri ingba imbarr yi!”

9

¹Unitu a Abachi nu kywi wa à vri ingba ama wa, ingga hi intsintse yi nggo i jaku ni imimi zhi nu ussu. A nu intsintse yi inkpe i bwu angu anko ka udduddu ku nggo sama ni ikikre.

²Intsintse yi i bwu anko udduddu wa, intsi issuzzu zhi na ku zzu na ta a so fu intsi inggi shishemi ssuzzu nu uhon. Azhi wa tuku un-klassu ku a shi ibwu ku intsi i udduddu yi.

³Ìzì shishemi a ssuzzu zhi ni intsi yi ji ni ttu ingbingbru yi. Aba a nu ìzì wa ukyekye ku tarr unushirr nâ ta si anila.

⁴Aba a da ku ìzì wa di a bu si na agiga, tuku inkinkurr, na aseki ka nggo a so to ki ndanda hen. A bu ki anishirr abangga ba nggo a sama na angba a Abachi wa ni ichi imbarr iha.

⁵A si nu ba ukyekye ku ngi ba mu hen, a da di a bu ki ba iha ki ihwa ikywi. Ivri imbarr yi i si nâ ta si ivri i ìlā, nggo a ti tarr unushirr.

⁶Ni ihwa ikywi inggi yi, anishirr a ta zha ittu, na si ta hi yi hen. A ta zha di aba ka ki, ittu ta kru share na ba.

⁷Ìzì wa a zzu nâ ta si inga nggi i ssu ukpa ki ni ta kuma ni ta iku. Ìzì wa a turr anzi wa nggo na wa nu izinarriya. Ashishi ambarr ka a zzu ka anishirr.

⁸Infunfu imbarr yi i si nâ ta si infunfutu i amba. Anyirr ambarr ka a zzu anyirr ka iche.

⁹A ttu anke ambarr ka nu unganggonggo ku ttu asa. Aba ti bwa, angba ambarr ka a yi zzu iyi i

agurr aza nggo inga shishemi i di gba yi ni kru kuma ni ita iku.

¹⁰ Izi wa se na ancha nu uttuntto ki tarr nâ su ku anila, na se nu ukyekye na ancha ambarr wa ku ita anishirr ki ihwa ikywi.

¹¹ Unitu nu udduddu ku ta ku uwa yo à su uttu ambarr wa. Isa ima yi ni irrirri i Ibraniya yi i ri Abado, ni irrirri Girrki isa yi i ri Apoliyo.*

¹² Uje ku imeme ku u kre ba. Nu ugo ku nggo ku uwa a ni ji uje uha nggo u ni so nga.

Unju ku tani ku

¹³ Unitu a Abachi nu tani wa à vri ingba ama wa, ingga wo ukorr so zhi na akotu ane ka akikre ka izinarriya ka nggo a si na Abachi ku.

¹⁴ Ukorr u da ku unitu unu utani wa nggo se nu unddu ku di, “Ddu abitu ane angga ba nggo a lo ba ni inyi unkpi nu Yufretu wa ttungo.”

¹⁵ Mre aba ddu abitu ane ba ttungo. A ka ssu ba bi zu ngbangbamu bi attuttu angga ka ba, na azhibarr anggo wa, nu uhwa unngo ku tuku ise yi, di a bu ngi anga ayirr na anga atarr ka anishirr bi ingbingbru ba.

¹⁶ Ingga kakye abi lo ukpa shishemi a so ni inga. A da ki ingga di ikri i abi lo ukpa yi. A ka ma imiliyo ayiyirr aha (200,000,000).

¹⁷ Nu ula ku zizo, ingga i hi inga na abi so sa inga ba, aba surr inkinkru yi nggo a na yi ni inklo. Ni gre ususarr nâ ta si uru, ni si wundu, na zzu ama ande ka imbimbru solfa. A tu a inga wa wemi a zzu atu a iche, uru ni intsi tuku solfa a ssuzzu zhi na angu ambarr wa.

---

* **9:11** *Abado, Apoliyo: Asa ama aha mi a si “Uni ngu yo.”*

¹⁸ A ngi anga yirr na anga atarr ka anishirr abi ingbingbru ba ni iha itarr i uru. Intsi tuku inturu i solfa, ssuzzu na angu ka inga yi.

¹⁹ Ukyekye ku inga ku u si na angu tuku ni ibibe. Ibibe imbarr yi i si nâ ta si ànìwǎ ngga. I se ni atu, na di ki anishirr ivri ni ima yo.

²⁰ Anishirr bi ingbingbru abanu ba nggo iha yi si ngi ba hen, a si ka ugo a nu aseki ka nggo a na ka na angu ambarr ka hen. Aba kuchi ni kuttu ku amimi ba na ankpunkpu iki nggo a na yi nu ankpunkpru inklo ka, izinarriya, azurrfa, bronze, angbinta na ankpunkpru inkinkurr, nggo uyirr ambarr ka si hi, ka wo, ka zirr hen.

²¹ Anishirr abama a si ka isisurr sarr ni ingi anishirr, tuku iki atirr, ni ikurr ìga, tuku iki ayi hen.

10

Unitu wa nggo a hru unggakpa ku charr ku nggo

¹ Mre ingga hi unitu unkpi unuma a so ji zhi nu unkplassu. À kri akpa kago itu ima na ta surr iki nggi. Agankre a tse kago itu ima yi. Ashishi amaka a si nâ ta si azhi. Aza ama ka a zzu irrirri uru.

² Unitu wa à hru unggakpa ku icharr nggo a chi ku chi na bwu ku hru na angu. A sa uza ri umaku ni inyi wa, uza mla ku u si na ábì.

³ Na yì hantu nu ukorr nâ ta su iyi iche. Nggo à nggurr ungo na angu, inge itangba i re na akorr na nkanka.

⁴ Nggo ine i tangba yi i re nggo ingga i gru ta ko charr, mre ukorr u zhi nu unkplassu nu da di, “Sha inkindirr yi nggo inge itangba yi da nggo sha yi sharri. Si charr yi zu hen.”

⁵ Unitu a Abachi wa nggo ingga i hi ma a kri ni inyi wa tuku na abi ka, a gi ungo ri ko nu unkplassu.

⁶ Na shi azhi ni isa i Abachi nggo so sese, nggo a na unkplassu ku na aseki ka wemi na ku nggo, na a na ingbingbru yi na aseki ka wemi na yi, tuku inyi na aseki ka wemi na ku. Unitu wa à da di, “Ikachi i ta sama zizo!

⁷ Ni ivi yi nggo unitu nu tangba wa ta vri ingba umaku, anishirr taka hi amarr ka Abachi ka nggo a zu tanko ni isisurr ima nggo, nâ ta si nggo à da ku amirr iko ama abi kpa are ba.”

⁸ Ukorr ku nggo ingga i wo ku zhi nu unkplassu u re ni ingga ku zizo da di, “Kuma ku kpa unggakpa ku charr ku nggo kurr ibwu yi nu ungo ku unitu a Abachi wa nggo a kri ni inyi wa tuku abi ka nggo.”

⁹ Ingga kuma nu unitu wa ku ni ku ddu ma di a bi ni ingga ivi inkparr unggakpa ku charr ku. Uwa a ddu ingga di, “Kpa ku, ni ta ku. U ta marr zzu utu mu na angu muwa nu ta kaki mwamwa nu umi ine muwa ku.”

¹⁰ Ingga kpa ivi nkparr unggakpa ku charr ku nu ungo ku unitu wa ni ta ku, u marr zzu utu na angu amungga. Ingga i ttu ku ttumri u kaki mwamwa nu umi ine umungga ku.

¹¹ Aba a ddu ingga di, “A si gbigbi mu du uwa ta kpa ure ku Abachi da zizo ni itu i anishirr bi igbu shishemi, ni ingbingbru, ni irrirri tuku atuttu.”

11

Abi hi are na da aha ba

¹ A ni ingga unkunkurr ku itsarr inkindirr kye ku na ddu ingga di, “Kuma ku tsarr Uki Unkpi ku

Ibarr Abachi ku kye tuku akikre ka, ni bre abi barr ba nabo kye.

² Ttu akpla ka abi ka glo ma. Du unto kuma, nu unngo ku nggo a ka ku nu abangga ba nggo si si ani Yahuda hen, na du ba a cha ìgbù ni wre wa ki ndanda ki ihwa iso ne ni iha (42).

³ Ingga ta nu anishirr aha abi hi are na da amungga ba ukyekye, aba a ta di kpa are amungga ka bre kago ki ivi ukri uyirr na ayiyirr aha ni so tani (1,260). A ta surr iki i yì ittu.”

⁴ Abi hi na da aha amungga abama, aba yo a si inkinkurr iha i olivu yi tuku ankla aha ka nggo a di sa ingba iru yi na kri ko na Atiko ni ingbingbru wa we wa ku.

⁵ Meme nggo, undurr a ti du uwa a ta na ba inkindirr indanda, uru ta ssuzzu zhi na angu ambarr wa ni tu abi kri angbachi na ba ba. Uwanggo nggo à ti du uwa a ta na ba inkindirr indanda a ta ttu meme yo.

⁶ Anishirr angga ba a se nu ukyekye ku harr ussu ku nado, wre ku ahru a si ku ni ivi yi nggo aba ta so kpa are ka Abachi ka so bre nggo hen. A se nu ukyekye ku du amasirr a kaki ayiyi, na ta turr iha inkpi tankpami surr ni ingbingbru yi nu nggo a ti kye iwre ba.

⁷ Nggo a ti bre are ambarr ka kre nggo, ininazzu ni ijiji wa nggo a ta ssuzzu zhi nu udduddu ku nggo sa ni ikikre a ta nga ni tsi na ba, na ta ri ba ni itsi yi na ngi ba.

⁸ Aku ambarr wa a ta kurr na atsutsu anko ka ìgbù unkpi wa nggo a kpa Atiko ambarr wa nu unkunkurr ku nggo. A di tsarr ìgbù uwama kye nu

“Sodomu* tuku Masarr.”

⁹ Anishirr we, ni iga, ni irrirri tuku igbu na nkanka a ta kye aku ambarr wa ki ivi itarr ni inkpu. A si ta kpanye du ba a vu ba a zzu hen.

¹⁰ Anishirr bi ingbingbru ba ta nyarr ni ittu i anishirr aha angga ba. A ta bri, na ga ku ikpa aseki ku iki i abi kpa are aha angga ba nggo a du anishirr ba ki iha nggo.

¹¹ A ki ivi itarr ni inkpu, Abachi à ttu unddunddu iso tsitsirr umaku a surr na ba, aba a gru kri na aza ambarr. Isisu i ki abangga ba nggo a hi ba nggo kakami.

¹² Abi kpa ure ba a wo ukorr unkpi zhi nu unkplassu u so ddu ba di, “Hun nga ni inggya yi.” Aba a hun ga akpa kuma nu unkplassu abi kri angba chi na ba ba a kri ko kye.

¹³ Na attuttu akama mre ingbingbru yi battu ni na anga ayirr na anga awurr ka ìgbù wa ki ndanda. Ibattu ima i ngi anishirr ukri tangba (7,000). Isisu i ki abi so tsitsirr ba kakami, aba a gbyarr ku Abachi nu unkplassu wa asa.

¹⁴ Uje ku uha ku u vu sarr ba. Uje ku utarr ku u so nga ziza nggo.

Unju ku tangba ku

¹⁵ Unitu nu tangba wa à vri ingba ama wa, aba wo akorr shishemi hantu nu unkplassu da di, “Ziza nggo ittu i ingbingbru yi i kaki ittu i Atiko amunta wa tuku Kristi ama wa, uwa a ta so ni ittu yi sese.”

---

* **11:8 Sodomu:** Ìgbù wa nggo Abachi à tu ma nu ku umimi ku anishirr abi ìgbù ba.

¹⁶ Akikre anishirr so ha na ne ba (24) nggo a so ni ittu imbarr yi na age ka Abachi, a kuhre ni imimi na gbyarr ku Abachi asa,

¹⁷ da di,

“Inta nyarr ku ùwà, Atiko Abachi Uni Inkpinkpye we wa,

Uwanggo nggo se ziza, na se ni ikuchi yi, nu nggo uwa ziza uwa kpa ukyekye unkpiku muwa ku,

ni so na ittu imuwa yi ziza nggo.

¹⁸ Abi ingbingbru ba a ki unfu, unfu umuwa ku u nga na ba ba.

Ziza nggo yo ùwà ta bre amu ku abi ki ba,

ni nu amirr iko, abi kpa are amuwa ba azadi ambarr ka

tuku abiga azizi ba, abangga ba nggo a di kru isisu imuwa nggo,

na atsitsa na ankpinkpi.

Ivi yi i ma ba nggo a ta ngi abangga ba nggo a ngu ingbingbru yi nggo.”

¹⁹ Mre a ta bwu Uki ku Ibarr ku Abachi ku nu unkplassu. Aba hi akwati a ishi azhi wa nu umi ku Uki ku Abachi ku. Mre abubo wa so ri inge ngbangba, ni yi ngbungbru, imimi yi battu, ahru a ku na angbinta.

12

Ayamba wa tuku ìwǎ drago nggo se na aza

¹ A hi inkindirr i ku ayisurr inuma nu unkplassu. Ayamba à surr azhi a la wa ki ankru, uhwa ku u se ku na aza, na turr anzi ittu ni itu nggo a na wa ni intsintse iwurr ni iha.

² Ayamba wa à ki ywhiywhirr ingri, na so yì ine yi kakami.

³ Inkindirr inuma i nggurr ssuzzu nu ussu. Kye, ìwǎ drago* ususarr unkpi ku a se na atu atangba, injinju iwurr, na hru anzi tangba na atu ama wa wemi.

⁴ A ki azzuzzu ama wa a gba anga ayirr na anga atarr ka intsintse yi zhi nu ussu ku ji nga ni imimi. Ìwǎ drago wa à kri na so kye, wre ku ayamba wa à ti ngri, uwa à ta ba uvuvurr wa ttumri.

⁵ Ayamba wa à ngri uvuvurr unuru, nggo à taka gri ingbingbru anishirr yi we na anjingba ka ittu. Aba narr uvuvurr wa glo ma, a ba ma gri ku Abachi ku sa ni ittu ima yi.

⁶ Ayamba wa à kru rri na ankpuji. À kru kuma na abubo wa nggo Abachi à ssu wa bi ku nggo. A ta di ssu ma gri ki ivi ukri uyirr na ayiyirr aha ni so tani (1,260).

⁷ Iku i gru nu unkplassu. Makyarr† na abitu ama ba à tsi ni ìwǎ drago wa ku. Ìwǎ drago wa mi à gri abitu ama ba na tsi.

⁸ Nu nggo a ri ìwǎ drago wa ni iku yi nu unkplassu. Ima yo du ba a han ma na abitu ama ba nu unkplassu.

⁹ Aba han ìwǎ drago unkpi wa ji nga ni imimi. Uwa yo à su uchuche ìwǎ ku nggo ri Umimi ka Isheta, nggo à re ingbingbru yi wemi nggo. A ta ma na abitu ama ba we ji nga ni ingbingbru yi.

¹⁰ Ingga gru wo ukorr hantu zhi nu unkplassu u

---

* **12:3** *Ìwǎ drago*: Kye nu Ankpi are numa nggo anishirr a si hi ka hen. † **12:7** *Makyarr*: Uniti unkpi, nggo si ankpye a abitu ba Abachi ba. (Kye Yahudi 9).

da di:

“Ziza nggo inta hi ikpa ttungo nu ukyekye, ni ittu i
Abachi amunta wa
tuku ukyekye ku Kristi ama wa.

Kye uni kri angbachi na amuya abiga ba ba,
nggo uwa yo à kri di glo amuya amunta ba na
age ka Abachi na azhi ni ibittu,
a ta ma ji nga ni ingbingbru yi.

11 Aba a kpa ma ka
na ayiyi a Uvuvurr Inkru wa
tuku ure ujiji ku Abachi ku na kri ngbanga
du ure ku Abachi ku u su ujiji.

Na a kpanye da
aba a ta ni atu ambarr wa na ki.

12 Uwa a si ni ima yo, imba unkplassu ku,
ni imba nggo i so na ku nggo, imba bu nyarr!
Uwa ta si ingbingbru yi tuku amasirr ka nanko,
uje umba, nu nggo Isheta à ka ji nga ni imba
ba ba,
nu unfu kakami,
nu nggo à hi di ivi i ma yi i ji ntsimi.”

13 Nggo ìwǎ drago wa à hi di a turr ùwà ji nga ni
ingbingbru yi, mre na gru so han ayamba wa nggo
à ngri uvuvurr unuru wa nggo.

14 Aba a nu ayamba wa angba ka bwa aha ka
ankpa ankpi, nggo a ta bwa share ku ìwǎ drago wa
kuma na abubo ama wa na ankpuji wa. Nabo yo a
ta ku ssu ma gri zizi ki ase atarr ni inkpu, nggo ìwǎ
drago wa à si ta hi ma hen.

15 Ìwǎ drago wa à ta amasirr ssuzzu na angu
nâ ta si inyi nggo. Na zha da amasirr wa bu gu
ayamba nado.

¹⁶ Imimi yi i zi ayamba wa, ni gburr amasirr wa nggo a ssuzzu na angu ka ìwǎ drago wa ttumri.

¹⁷ Ìwǎ drago wa à ki unfu na ayamba wa ku, na kuma du uwa a ta ku ta iku na ahinhan abanu ba ayamba ba ba, abangga ba nggo a di kru isisu i ure ku Abachi na di kri ngbangba da aba sa abi Yesu.

¹⁸ Ìwǎ drago wa kri nu ugbughun nu unddu inyi unkpi ku.

13

Ininazzu i zhi nu umi ku inyi yi

¹ Ingga hi ininazzu ni ijiji à so ssuzzu zhi nu umi ku inyi ku. À se ni injinju iwurr, na atu atangba, na turr anzi ka ittu awurr ni injinju ima yi. Aba a charr na atu wa na yiyirr asa anggo nggo a si imarr na Abachi ku.

² Ininazzu wa nggo ingga i hi ma nggo à zzu ukpa ku iche, na se na aza ka ininazzu wa nggo a yo ma di biya. Angu ka a zzu ka iche. Ìwǎ drago wa à nu ininazzu wa ukyekye umaku pempe, ni ittu ima yi tuku inkpinky.

³ Itu iyirr ininazzu yi i zzu nâ ti i se nu unkpa ku nggo ka ngu ma nggo, unkpa ku u ka wri ba. Ingbingbru yi we i ku ayisurr ni ga ininazzu wa.

⁴ Anishirr ba we a kuttu ku ìwǎ drago wa nu nggo à nu ininazzu wa ukyekye. Aba wemi a kuttu ku ininazzu wa na da di, “Unggonggo a si nâ ta si ininazzu wa? Unggonggo ka ta iku na ku?”

⁵ Aba kpanye ku ininazzu wa di a bu bre are andanda na ka gi itu ni itu i Abachi, na nu ma anko di a bu na meme ki ihwa iso ne ni ha (42).

⁶ Uwa bwu angu ama ka na re are andanda ni itu i Abachi ni isa i Abachi yi, na abubo a iso a Abachi wa, na abangga ba nggo di so nu unkplassu we.

⁷ A du ma ki iku na anishirr ba Abachi ba ba, na ri ba ni iku yi. Na nu ma ukyekye ni itu i iga, anishirr, irrirri, ni ingbingbru anishirr.

⁸ Anishirr we nggo so ni ingbingbru yi a ta gbyarr ku ininazzu wa asa. Abangga ba nggo ta kuttu ku, aba yo sa abangga ba nggo bazhi nu nggo a na ingbingbru yi a si charr asa ambarr wa nu ungbamvu ku iso ku hen. Ungbamvu kuma u su ku Uvuvurr Inkru wa nggo a ngu ma.

⁹ Uwanggo nggo a ti se na atu ka wo ure, uwa bu wo.

¹⁰ Uwanggo nggo a ti ta vu ma harr,
aba a ta vu ma harr.

Uwanggo nggo a ti ta ngu ma na anjingba,
aba a ta ngu ma na anjingba.

Ni ima yo, anishirr ba Abachi ba a bu vu isisurr gri na kri ngbangba ni iga imbarr yi.

Ininazzu nggo à ssuzzu zhi ni imimi

¹¹ Ingga hi ininazzu unuma uwa so ssuzzu zhi ni imimi. Na se ni injinju iha zzu injinju i uvuvurr inkru, na re zzu ìwǎ drago.

¹² Inina wanggo à kri na age ka ininazzu ni imeme wa na na undu nu ukyekye uyirr nu uni imeme wa ku. Ininazzu nu uha wanggo à du anishirr ba nggo so tsitsirr ni ingbingbru inggi yi a kuttu ku ininazzu ni imeme wa nggo se nu unkpa ku nggo ka ngu unushirr nu ka wri ba.

¹³ Ininazzu nu uha wa a na aseki ka ikagri. A na uru du ku u ji zhi nu unkplassu nu nga ni ingbingbru yi na ashishi ka anishirr we.

¹⁴ A re anishirr bi ingbingbru ba wemi na aseki ka ikagri ka nggo a kpanye ku na du ma na ka, na ashishi ka ininazzu ni imeme wa nggo. Ininazzu wa a ddu anishirr abi ingbingbru ba we di a bu me ankpunkpru a ininazzu wa nggo a tse ma ttu unkpa na anjingba ka uwa a si ttu wa hen.

¹⁵ A nu ma ukyekye ku nggo a ka fu undunddu umaku a surr ku ankpunkpru a ininazzu ni imeme wa na du ma à re. Na nu ma ukyekye zizo ku ngi abangga ba nggo a kà na si kuttu ku ankpunkpru wa hen.

¹⁶ Na nu ininazzu nu uha wa ukyekye zizo ku sa anishirr ba ungganga we, atsitsa na ankpinkpi, abu ungo na abi iha, agarr na amumarr ingri na du ba a surr ba angba nu ungo ri tuku ni ichi.

¹⁷ Uwanggo à ti sama na angba ama wa, uwa à si ta ba inkindirr à re ku hen, ka à si ta ku re inkindirr hen. Uwanggo yo si isa i ininazzu yi ka ibre nggo i si na angu ama ka.

¹⁸ Uwanggo à zha di unushirr a bu ri amarr krizhizhi. Undurr wa nggo ti se ni ihi, uwa bu nggurr ibre i ininazzu yi bi. Ibre yi i si isa i unushirr, ni sa ayiyirr atani ni iso tani nu tani (666), na a si isa.

14

Uvuvurr Inkru wa na abiga ama ba 144,000

¹ Ingga i kye ni hi Uvuvurr Inkru wa a kri ni Igbigbu i Zayo* na anishirr ukri ayirryirr ni iso ne

---

* **14:1** *Igbigbu i Zayo*: A di yo Urushalima nggo meme. Ìgbù a anishirr ba Abachi.

na ne (144,000) ba nggo a charr isa ima yi, ni isa i Aki yi na achichi ambarr wa.

² Ingga wo ukorr zhi nu unkplassu u yi zzu amasirr nggo a so gu na angbinta, ni zzu nâ ta si inge inggi inggurr kakami. Ukorr ku nggo ingga i wo ku, u zzu nâ ta si abi nggurr intinti ngga a so nggurr.

³ Na so da usarr uhehe unuma nggo na age ka imburr ittu yi tuku na ashishi ka aninkindirr atsitsirr ane ba na akikre anishirr ba. Anishirr ukri ayirryirr ni iso ne na ne (144,000) ba nggo a ttu ba ssuzzu ni ingbingbru yi, nggo a tsarr ba usarr ku aba yo a hi ku. Anishirr abanu ba wemi a si hi ku hen.

⁴ Anishirr abama yo a si marr ango ambarr ka na ankizhi da aba a kurr na amba ba hen. A vu ukpa gri zizi. Uvuvurr Inkru wa a ti ka ba nu momo mi aba yo a so di ga ma. Abachi à re ba zhi nu umi ku anishirr ku na na ba ki anishirr abi imeme azizi ama ba. Aba yo a si nâ ta si ikiri imeme yi nggo uni do à di tsu to nggo.

⁵ Undurr a nise wo ba da ure ku imu na angu ambarr wa. A sama na abla.

Abitu atarr ba

⁶ Mre ingga hi unitu unuma a so bwa nu ussu gbagbamu. Na hru Ure ku wre ku iso sese ku ingbingbru anishirr yi we, iga, irrirri, na anishirr.

⁷ Uwa à du hantu di, “Kru isisu i Abachi ni nu ma inkpinkpye. Ivi yi ma ba nggo a ta ni bre amu ku ingbingbru yi. Kuttu ni gbyarr asa ku uwanggo nggo a na unkplassu, na na imimi na amasirr wa tuku amasirr wa nggo a di ssuzzu ni imimi.”

⁸ Unitu a Abachi unu uha wa à ga uni imeme wa na so da di, “A jaku! Babilo unkpi wa a jaku.” A nu anishirr wemi ahi ama wa, na du ba a so ahi a ila abubo ama wa, unfu u ki Abachi ziza nggo.

⁹ Unitu a Abachi unu utarr wa, a ga aha ba. Unitu wa a so du nu ukorr unkpi da di, “Undurr wa nggo a ti kuttu na gbyarr asa ku ininazzu wanggo wa tuku ankpunkpru wa nggo a si wa zzu ininazzu wa nggo, na ti kpa angba abre wa ni ichi ima,

¹⁰ undurr uwama a ta so ukpakpa ahi a unfu ku Abachi wa. Ukpakpa ahi a unfu ku Abachi wa nggo a ka wa a surr nu umplango ku unfu umaku. A ta tsutsarr ma nu uru tuku imbimbru solfa, na ashishi ka abitu abi wre ba tuku Uvuvurr Inkru wa.

¹¹ Intsi iru yi nggo a so tsutsarr ba nggo i gru so hun ase na ase. Na ambre ni ibittu isha so su i sama ku abangga ba nggo a kuttu na gbyarr asa ku ininazzu wa tuku ankpunkpru wa nggo a na wa zzu ininazzu wa nggo. A sa aba yo nggo a yo ba angba a isa ama wa.”

¹² Meme nggo, anishirr bi wre ba Abachi ba a bu vu isisurr, nggo aba yo a di na inkindirr yi nggo Abachi à da di a bu na yi nggo, na kri ngbangba ni iga Yesu imbarr yi.

¹³ Mre ingga i wo ukorr zhi nu unkplassu u da di, “Charr wanggo wa: Bazhi ziza, Abachi à ta yo angu azizi ku abangga ba nggo a ki ni iga Atiko wa.”

Izhi yi i da di, “Yo-o, a ta so su ni iha i undu imbarr yi. Aba ta kpa azadi ka ina imbarr yi.”

Ingbingbru yi i wri ma iywhe

¹⁴ Ingga kye ni hi ukpahru ukukla, unushirr à sha so na ku “à zzu nâ ta si Uvuvurr a Unushirr” à so na akpa ka. Na à turr anzi a ittu nggo na wa ni izinarriya. Na gri uruje nggo a ri kakami nu ungo umaku.

¹⁵ Unitu unuma à ssuzzu nu Uki Unkpi ku Ibarr Abachi ku na nggarr angu a yi ku undurr uni so na akpa wa di, “Ki uruje amuwa wa han ikiri, ivi yi ima ba. Ikiri i ingbingbru yi i wri ma ihan ba.”

¹⁶ Uni so na akpa wa à na uruje wa kuma ni ingbingbru yi. Na sarr ingbingbru yi.

¹⁷ Unitu unuma à zhi nu Uki ku Ibarr ku unklassu ku. Uwama mi a se nu uruje ni ri kakami.

¹⁸ Mre unitu unuma zizo, nggo uwa yo so di kye uru ku, à nga zhi na akikre ka. A hantu kakami nu unitu wanggo nggo a hru uruje ni ri kakami wa nggo da di, “Ki uruje amuwa wa ni shirr ahwa ka ugbyarr unkunkurr ku nggo ri grepu ku zhi ni imimi nggurr bi, nu nggo grepu uwama à wri ba.”

¹⁹ Unitu wa à na uruje ama wa nga ni ingbingbru yi na sarr ugbyarr ku grepu ku na anggungurr wa, na ka ugbyarr ku a tu surr nu uji unkpi ku nggo a di hin à mà grepu a unfu a Abachi wa.

²⁰ Aba a hlo grepu wa nu uji ku nu ugo ku ìgbù ku. Ayiyi gu ssuzzu zhi nu uji ku, na gu ma kilomita ayiyirr tarr (300) zhi ni imimi.

15

Abitu atangba tuku iha itangba ikikre yi

¹ Ingga hi inkindirr inkpi i ku ayisurr nu unklassu. Abitu atangba a se na hru iha itangba ikikre yi. Abangga aba yo si iha i ikikre yi, nu nggo nu ugo umbarr ku unfu ku Abachi ku ta kre.

² Mre ingga hi inkindirr inuma yi nggo zzu nâ ta si amasirr ni inyi unkpi wa, ni so la nzarrnzarr nâ ta si azarr ashishi, na zzu da a zî wa bi nu uru. Ingga hi abangga ba nggo a ba ininazzu wa anggurr tuku ankpunkpru ama wa nggo, na ba uwanggo nggo ibre nggi i si isa ima yi anggurr. Aba a kri nu unddu ku amasirr azarr ashishi wa na so hru intinti yi nggo Abachi à nu ba nggo.

³ A so da usarr ku Musa, uvuvurr iko a Abachi wa. Na so da usarr ku Uvuvurr Inkru wa da di: “Atiko Abachi Uni Inkpinkpye we wa,

Aseki ka nggo ùwà di na ka a sa ankpinkpi ka, na sa ka iku ayisurr*.

Uttu a anishirr bi ingbingbru ba we,†

anko amuwa ka a si ajiji na si di ki imu hen.‡

⁴ Atiko, unggonggo ka si kru isisu imuwa hen?§

Unggonggo à si ta gbyarr asa ku inkpinkpye imuwa yi hen?

Ùwà yo na nkpami i su uni wre.

Atuttu abi ingbingbru ba we a ta nga

ni kuttu na gbyarr asa na age muwa.*

Nu nggo anishirr ba wemi a gru hi ba du ùwà di na ku anishirr narrnarr.†”

⁵ Nu ugo ku aseki ka angga ka, ingga kye ni hi ba a bwu unto ku nggo Abachi di nggurr bi na anishirr ba ba, nu umi ku Uki Unkpi ku Ibarr Abachi ku nu unkplassu.

⁶ Abitu atangba ba nggo a hru iha itangba yi a ssuzzu zhi nu Uki Unkpi ku Ibarr Abachi ku. Abitu

---

* 15:3 Kye zizo Asarr 111:2. † 15:3 Kye zizo Emo 3:13. ‡ 15:3 Kye zizo Asarr 145:17. § 15:4 Kye zizo Irrimiya 10:7. * 15:4 Kye zizo Asarr 86:9-10. † 15:4 Kye zizo Are Ka Zizo 32:4.

ba Abachi ba a surr inkinkru ilini ikikla pyarr ni sama na ankizhi, na nyarr inkindirr numa ila uru nzirrnzirr nâ ta si izinarriya kago na asa ambarr ka.

⁷ Uyirr nu umi ku aninkindirr atsitsirr ane ba a nu abitu atangba ba agbugba ka izinarriya atangba nggo a tsarr ssu nu unfu ku Abachi wa nggo a so sese.

⁸ Mre, intsi i gru tsarr ssu nu Uki Unkpi ku Ibarr Abachi ku. Intsi yi i zhi nu inkpinkpye tuku ukyekye ku Abachi ku. Iha itangba yi nggo abitu atangba ba a hru yi, i ta kre bari undurr à ta rri nu uki ku umi ku Uki Unkpi ku Ibarr Abachi ku.

16

Agbugba a unfu ku Abachi wa

¹ Mre ingga wo ukorr unkpi zhi nu uki ku umi ku Uki Unkpi ku Ibarr Abachi ku. Ukorr ku u ko re na abitu atangba ba ba da di, “Kuma ku ka agbugba atangba ka nggo a tsarr ssu nu unfu ku Abachi ku kahre ni ingbingbru yi.”

² Unitu uni imeme wa à kuma na ku ka agbugba ama wa a kahre ni ingbingbru yi. Ankpa ankpinkpi ka vri kakami a ssuzzu ku abangga ba nggo a se na angba a ininazzu wa na kuttu na gbyarr ku ankpunkpru ama wa asa nggo.

³ Unitu a Abachi unu uha wa à ka agbugba ama wa kahre ni inyi unkpi wa. Amasirr wa a kaki nâ ta si ayiyi a unushirr wa nggo a ttu nggo. Inyarrki i so tsitsirr i amasirr yi i ki wemi.

⁴ Unitu unu utarr wa à ka agbugba ama wa à kahre ni ihagbu yi tuku na amasirr ka nggo a so ssuzzu zhi ni imimi nggo. Amasirr ka a kaki ayiyi.

⁵ Ingga wo unitu wa nggo a so di kye amasirr ka a da di:

“Ibre amu imuwa yi ima ma,
 ùwà nggo se ziza tuku ùwà nggo i se ni ikuchi,
 ùwà Uni wre wa.

⁶ Nu nggo anishirr a ka ayiyi a anishirr ba Abachi ba tuku abi kpa are ba kahre,
 Ùwà nu ba ayiyi di a bu so. A kpa inkindirr yi nggo à zha nggo.”

⁷ Ingga i wo ukorr u zhi na akikre ka to ka da di,
 “Yo-o, Atiko Abachi Uni Inkpinkpye we wa,
 ibre amu imuwa yi i si jiji ni ma ma.”

⁸ Mre unitu nu ne wa à ka agbugba ama wa kahre na azhi wa. Aba a kpanye ku na du ma à tu anishirr nu uru.

⁹ Irrirri uru yi u tu ba. Aba a marr Abachi nggo à se nu ukyekye na tu iha inggi yi we. Aba a kà, uyirr mi à si ba ttungo ni ila ure ima yi na nu Abachi inkpinkpye ima yi hen.

¹⁰ Mre, unitu nu kywi wa à ka agbugba ama wa a surr ni imburr ittu i ininazzu yi, igbu ittu ima yi i kaki ibwu. Anishirr ama ba a ta irrirri ku ivri yi nggo si kakami,

¹¹ na marr Abachi nu unkplassu ku ivri tuku ankpa ambarr ka. Na si kasarr ni ina imbarr yi hen.

¹² Unitu nu tani wa à ka agbugba ama wa à kahre ni inyi unkpi nu Yufretu wa. Inyi wa à gbu kre, wre ba bu ssu anko bi ku atuttu ba nggo a ta nga zhi na anza ambre.

¹³ Ingga hi anazhi andanda atarr a zzu nâ ta si anigbahru. A ssuzzu zhi na angu ka ìwǎ drago wa,

tuku na angu ka ininazzu wa, tuku angu ka uni kpa are uni imu wa.

¹⁴ A si anazhi andanda nggo a di na aseki ka ikagri. Anazhi atarr angga ba a ssuzzu kuma na atuttu ba kago ingbingbru yi we. A ta ku gri ba nggurr bi ku iku na azhibarr ankpi a Abachi Uni Inkpinkpye we wa.

¹⁵ Kye nggo Kristi a da di, “Kye, ingga nggo i so nga nâ ta si unayi nggo! Abachi à ta yo angu azizi ku uwanggo nggo à ti so gbye anko, na abangga ba nggo a ssu inkinkru imbarr yi bi, i ta wre aba bu si zirr ni ihorr, ishisha i ki ba na anishirr ba ba hen.”

¹⁶ Anazhi ba a gri atuttu ba nga ni nggurr bi na abubo wa nggo a yo wa ni irrirri i Ibraniya di Amagedo.

¹⁷ Mre unitu nu tangba wa à ka agbugba ama wa a kahre nu unddu. Ukorr unkpi u zhi ni imburr ittu yi nu uki ku umi ku Uki Unkpi ku Ibarr Abachi ku da di, “A kre ba.”

¹⁸ Mre abubo wa a ri inge nzarrnzarr, ni yi ngbungbru, abubo wa battu kakami. Bazhi nu nggo a na unushirr mu a nise hi ibattu imimi nâ ta si inggi yi. Uwanggo yo a si ibattu ndanda kakami yi.

¹⁹ Igbu unkpi wa a nggarr ki anga atarr. Igbu i anishirr abi ingbingbru ba i kaki ndanda ni kuhre. Abachi à ssu hi ila ure i Babilo ukyekye wa, na du igbù wa a so ahi a unfu kakami wa nu umplango umaku.

²⁰ Igbu yi nggo amasirr a ka yi yo na atsutsu nggo i ka nado we. Igbu yi wemi i ka nado meme.

²¹ Angbinta ka ahru nggo a li kakami nggo a kuhre zhi nu unkplassu na atu a anishirr. An-

ishirr ba a marr Abachi ku agbre angbinta ka ahru ka. Iha yi i si ndanda kakami.

17

Unddunndu ayamba ku tuku ininazzu unuma

¹ Uyirr nu umi ku abitu atangba ba nggo a hru agbugba tangba ka nggo, a nga ni ingga ku ni ddu ingga da di, “Nga di ingga ni tsarr ùwà iha yi nggo a taka nu unddunndu ayamba wa nggo so na atu ka amasirr shishemi.

² Atuttu abi ingbingbru angga ba a kurr na ku. Anishirr abi ingbingbru ba a hwa ahi a ikurr nu unddunndu ayamba wa ku nu nggo a kurr na ku nggo.”

³ Unitu wa a gri ingga ni Izhi yi na kuma ni ijiji. Ingga i ku hi ayamba anuma nabo. Uwa a hun so ku ininazzu ususarr wa nu ugo. Asa wa nggo a charr nu ukpa ku ininazzu wa nggo a si a imarr Abachi. Ininazzu wa a se na atu a tangba tuku injinju iwurr.

⁴ Ayamba wa à surr iki isisarr vyen. Na surr iki i la nzarrnzarr ni iki izinarriya, na klo ingbingbinkpa i tsi anta. Na hru umplango ku izinarriya nu ungo, umplango ku u tsarr ssu nu umimi na ankizhi ka i zha aniru ima yi.

⁵ Aba charr ku isa numa na achichi. Isa i si i sharri di,

BABILO UNKPI WA,
AYIRR A INDDUNDDU AMBA WE,
AYIRR A ASEKI KA ZI ASHISHI KA INGBINGBRU
KA.

⁶ Ingga i hi ayamba wa a hwa ahi a ayiyi a anishirr aba Abachi tuku ayiyi a anishirr abangga ba nggo a ngi ba ku iyo isisurr imbarr yi ni Yesu ku nggo.

Ingga i hi ma nggo, ayisurr a jaku ingga kakami.

⁷Unitu wa a zhi ingga di, “Ùwà ku ayisurr anggi? Ingga ta da ku ùwà inkpi a ayamba wa tuku ininazzu wa nggo di ba ma, na se na atu tangba i injinju iwurr.

⁸Ininazzu wa nggo ùwà hi ma nggo, a su utsitsirr ni ikuchi yi, i ziza nggo a si su utsitsirr hen. A ki ywhiywhirr i ssuzzu nu udduddu ku nggo sama ni ikikre unngo ku nga nu nggo a ta ngu ma. Anishirr abi so ni ingbingbru ba nggo a nise charr asa ambarr wa nu ungbamvu ku abi so tsitsirr ba bazhi nu nggo a na ingbingbru yi, a ta kye ininazzu wa na ku ayisurr. A ta ku ayisurr nu nggo ininazzu wa à so tsitsirr ni ikuchi yi, i ziza nggo à si su tsitsirr hen, na taka kanga zizo.

⁹“Imba zha isisurr i ikye hi, wre ki imba bu hi ure unngo ku. Atu atangba anggo wa a si igbigbu itangba inggi yi nggo ayamba wa a di hun so na yi.

¹⁰Atu atangba anggo yo a si atuttu atangba ba, nggo akywi nu umi umbarr ku a ki, uni tani wa yo so gri abubo wa ziza nggo. Unu tangba wa à nise nga. À ta ni na ma ki uttu ki ivi ntsimi yo.

¹¹Ininazzu wa nggo à so tsitsirr ni ikuchi yi, na à si su tsitsirr zizo nggo hen, uwa mi à su uttu nu tandarr. Ininazzu uwama à su uyirr nu umi ku atuttu atangba ba, aba ta ngu ma.

¹²“Injinju iwurr yi nggo ùwà hi yi, i si atuttu awurr ba nggo a nise kpa ittu igbu yi. A ta lo ba ittu ihru anishirr ki awa ayirr ni ininazzu wa ku.

¹³Awurr angga ba amarr ambarr ka a sa ayirr. Aba yo a ta kpanye na nu ininazzu wa ukyekye umbarr ku tuku ittu imbarr yi.

¹⁴ A ta bi na ki iku nu Uvuvurr Inkru wa ku. Uvuvurr Inkru wa à ta ri ba, nu nggo uwa yo à si Atiko a atitiko tuku Uttu a atuttu. À ta nggurr bi na abangga ba nggo a yo ba yi yo, na abangga ba nggo a hla ba, na abiga abi kri ngbangba na ku ba.”

¹⁵ Unitu wa mi da ki ingga di, “Amasirr ka nggo ùwà hi, nu nggo unddu ayamba ku u so, sa anishirr, akpa anishirr, ingbingbru anishirr, ni irrirri.

¹⁶ Injinju iwurr yi nggo ùwà hi yi nggo tuku ininazzu wa a ta karr unddu ayamba ku. A ta vu ma kpa aseki ama ka na ddu aseki ka surr amaka we na du ma ni ihorr. A ta ta inina ima yi na tu ma nu uru.

¹⁷ Abachi nggo ku itu ima à du amarr ka atuttu bama a si ayirr, na nu ininazzu wa ukyekye umbarr ku. Aba ta du ure ku Abachi ku nga meme yo, kakuma na azhibarr wa nggo ure ku Abachi ku taka su jiji.

¹⁸ Ayamba wa nggo ùwà hi wa, a si ìgbù unkpi ùwà yo nggo a so hru ittu i atuttu abi ingbingbru ba.”

18

Ijaku i Babilo yi

¹ Inggi yi i kre nggo, ingga hi unitu unuma à so ji zhi nu unkplassu. À se ni inkpinky kakami. Inkpinky ima yi i du ingbingbru yi ila uru we.

² À du nu ukorr unkpi da di,
 “À jaku! Igbu Babilo unkpi wa à jaku!
 À kaki inkla isharr i atsutsoma,
 tuku izhi ndanda,
 na aminche tankpami ndanda aba ankizhi.

³ A nu anishirr we ahi kpakpa a ila abubo ima yi na du ba a so wa.

Atuttu abi ingbingbru ba a kurr ìga na ku.

Abi re iki na abi gri iki ire abi ingbingbru ba a kaki abi inklo ku aseki ka nggo igbu wa à turr zu.”

⁴ Ingga wo ukorr unuma zhi nu unkplassu u so da di:

“Ssuzzu yi, imba anishirr amungga ssuzzu na ayamba wa ku,
si na ila ure yi na ku meme hen,
ni si kpa iha ila ure yi na ku meme hen.

⁵ Vu re ila ure ima yi i so furr hun kuma nu unkplassu.

Abachi à si kpamusu nu uzirr umimi umaku hen.

⁶ Imba i na ku nâ ta si nggo à na ki imba nggo.

Han ma inkindirr yi nggo à na ki imba nggo ki ankpa aha.

Umplango ku nggo à burr ki imba ahi ama wa, imba burr ku nu ukuma yo ankpa aha.

⁷ À nu itu ima inkpinkpye na rri so ni ishi.

Ziza nggo, imba nu ma iha yi nggo i ma ku ni nu ma uje kakami.

Nu nggo à di da ku itu ima di,

‘Ingga gri abubo nâ ta si ayamba a uttu. Ingga si si ayamba na ako hen.

Ingga si ta hi ivri isisurr hen.’

⁸ Ni itu ima yo iha inggi yi ta kuttu ma, na azhi yirr à ta hi,

ittu, ni iyi tuku iyo.

Aba ta tu ma nu uru.

Atiko Abachi à se nu ukyekye. Uwa yo à si ni bre amu wa.

⁹ “Atuttu bi ingbingbru ba nggo a kurr ìga na ku na ga iki ima yi ndo a ta hi intsi yi nggo zhi ni ikparri yi. Ni itu ima yo, aba ta yi na vri isisurr ku ittu ima yi.

¹⁰ Isisu i ta ki ba ku iha ima yi, aba a ta kri gbagbamu na da di,

“ ‘Uje! Uje umuwa, ùwà ìgbù unkpi wa,

Ùwà ìgbù ukyekye nu Babilo wa!

Iba imuwa yi i nga ankpa yirr!’

¹¹ “Abi di re iki abi ingbingbru ba a ba azhittu na yì kakami, nu nggo undurr a si re ba iki imbarr yi zizo hen.

¹² Undurr ni re aseki ambarr ka a sama. Aseki ka a si iki i izinarriya tuku azurrfa, angbinta, tuku ingbingbinkpa i tsi anta; inkinkru ilini iwre, azzuzzu a tsi anta tuku upri inkru ususarr wundu; na aseki ka nggo a si ka zhi nu unkunkurr ku sitorr ku hun ingba wre, na aseki tankpami a na ka zhi na anyirr ka azi, tuku inkinkurr i tsi anta, tuku ankpi inklo ka bronze, na ankpunkpu inklo, tuku angbinta ka mabulu.

¹³ Undurr nggo ka re aseki ambarr ka a sama. Aseki anuma ka a si imbimbru sinamo nggo i di kpa inyi hun igba wre, tuku ishe yi nggo hun ingba, tuku imbimbru iki ihun ingba ngginggi yi, tuku mârr, tuku farrkinse, tuku ahi na anye a unkunkurr ku olivu, tuku imbimbru ikpu ina unfonfo nu alikama; tuku ilando na aminta; tuku inga na agurr aza nggo inga di gba wa, tuku agarr. Undurr nggo ka re anishirr mi.

¹⁴ “Abi re aseki na ka re ba a ta da di, ‘Aseki azizi ka we nggo ùwà i zharr ka kakami nggo a ka nado. Aseki ka wre ikye na ka inklo ka nggo ùwà i se na ka nggo a nado mu ba. Ùwà si taka hi ka mu zizo hen.’

¹⁵ Abi re iki ba nggo a kaki abu ungo nu nggo a di vu iki a re ku na sarr re na ku, isisu i ta ki ba ku uje umaku aba ta kri gbagbamu na yì na vri isisurr. A so yi na ba azhi ttu,

¹⁶ na da di,

“ ‘Uje! Uje ku ìgbù unkpi wa,
a di surr iki ilini ìzizi, na ankru asisarr tuku asisarr vyen.

A di surr iki i izinarriya, na angbinta ka wre tuku ingbingbinkpa i tsi anta i wre kye!

¹⁷ I ziza nggo yo iki ima yi i ka nado ankpa yirr!’

“Abi kye ijirrigi i amasirr ba we, na abi rri ni ijirrigi ba, na abi turr ba, tuku abangga ba nggo a so di zha ila iri imbarr yi na amasirr wa, a ta sha kri gbagba mu.

¹⁸ Nggo a ti hi intsi i ikparri ima yi na du hantu da di, ‘Ìgbù numa nise si nâ ta si ìgbù unkpi uwanggo kye.’

¹⁹ A vu imbimbru imimi a surr na atu ambarr wa, na yì na ba azhi ttu da di,

“ ‘Uje! Uje ku ìgbù unkpi wa.

Ùwà yo à si igbu wanggo nggo abi ijirrigi amasirr ba

a kaki abi inklo ni itu ima yi nggo!

Ankpa yirr yo mre igbu wa we à jaku!

²⁰ A nyarr yi ku ijaku ima yi imba abi so nu unkplassu!

A nyarr yi imba anishirr ba Abachi, na abi ko
na angu, tuku abi kpa are ba!

A nyarr yi nu nggo Abachi a ttu ma iba ku
inkindirr yi nggo a di na ki imba nggo.’ ”

²¹ Mre unitu ukyekye unuma a gi ingbinta inkpi
i si nâ ta si ununa ku iko unkpi kakami, na ta yi tu
yo ni inyi unkpi wa, na so da di,

“A ta ta ìgbù unkpi wa

Babilo ta yo nu ukyekye ukuma yo.

A si taka zha ma hi zizo hen.

²² A si taka wo abi nggurr intinti, na abi ru asarr,
na abi vri unddu tuku abi vri ingba
nu umi umuwa igbu wanggo zizo hen.

A si taka hi abi na ankpunkpu aseki
nu ùwà ku zizo hen.

A si taka wo ukorr ku abi di ko nu ununa
nu ùwà ku zizo hen.

²³ Uru ku ingba nu uru u si taka la nu umi muwa
zizo hen.

A si taka sarr wo ukorr ku
unuru tuku ayamba nggo garr ahehe nu ùwà
ku zizo hen.

Abi gri iki ire ba ni igbu wanggo aba yo a si
ankpinkpi mri anishirr ba ni ingbingbru yi.

Uwa i re anishirr ba wemi na aseki ka nggo
ùwà i na ka.

²⁴ Ayiyi a abi kpa are ba, na ayiyi a anishirr azizi
ba Abachi ba,
tuku abangga ba nggo a ngi ba ni ingbingbru
yi nggo, a hi ayiyi ambarr wa nu ùwà ku.”

19

*A gbyarr ku Abachi asa
nu unkplassu*

¹ Nu ugo unngo ku, ingga ì wo inkindirr i yi nâ ta su akorr ku akpa anishirr shishemi nu unkplassu, na so ki akwa da di:

“Haleluya!”*

Ikpa ttungo, inkpinkpye nu ukyekye a si aba Abachi amunta wa.

² Nu nggo ibre amu ima yi i si ijiji. A di na ku anishirr narrnarr.

A ttu unddu ayamba ankpi anggo iba nu nggo uwa yo a na ingbingbru yi ki ndanda ni ìla abubo ima yi.

A han unka ku ayiyi a amirr iko ama ba na ku.”

³ Ingga wo ba a ki akwa zizo na da di,

“Haleluya!

Intsi yi nggo i ko gru zhi nu uru ku nggo u tu igbu unkpi wanggo, i so hun kuma ase na ase.”

⁴ Akikre anishirr iso ha na ne (24) ba, na aninkindirr atsitsirr ane ba a kuttu na gbyarr ku Abachi, nggo à hun so ni imburr ittu yi, asa na da di,

“Du yi si meme yo! Gbyarr ku Abachi wa asa!”

Igarr i Uvuvurr Inkru wa

⁵ Mre ukorr unuma zhi ni imburr ittu yi da di,

“Gbyarr ku Abachi munta asa,
imba amirr iko ama ba,
imba nggo di nu ma inkpinkpye,
ankpinkpi na atsitsa!”

⁶ Ingga wo inkindirr nâ ta si akorr a akpa anishirr, nâ ta si iyi i amasirr nggo a so zzu ji ni igbre, u si nâ ta si inge nggi inggurr. Ingga wo ba a hantu di,

---

* **19:1 Haleluya:** A si di “Gbyarr ku Abachi asa.”

“Haleluya!

Atiko munta wa Abachi Uni Inkpinkpye we
wa à si Uttu.

⁷ Di inta me ni nyarr.

Di inta gbyarr ku asa ku inkpinkpye ima yi!

Igarr i Uvuvurr Inkru wa i si ziza nggo yo.

Ayamba hehe a ka kre issubi ima yi ba.

⁸ A nu ma inkinkru ilini i la nzirrnzirr sama na
ankizhi

nggo à ta surr nggo.”

(Inkinkru ilini yi i si aseki azizi ka nggo anishirr
ba Abachi ba a na nggo).

⁹ Unitu wa à ddu ingga di, “Charr wanggo:
‘Abachi à ta yo angu azizi ku abangga ba nggo a
yo ba ni iga i igarr i Uvuvurr Inkru wa nggo a bu
nyarr!’ ” A da zizo di, “Uwanggo a si are ajiji ka
Abachi.”

¹⁰ Ingga jaku ku na aza di ingga ta gbyarr ku asa,
uwa ddu ingga da di, “Si na meme hen! Ingga i
si akpambirr uni na undu ndo ni imba na amuya
amuwa ba nggo a di vu ure ujiji ku Yesu a nga ni
bwu tsarr anishirr nggo. Kuttu ku Abachi! Nu
nggo ure ujiji ku nggo Yesu à nga ni bwu tsarr
nggo, uku yo nu abi kpa are ba ukyekye ku kpa are
da ku.”

Uni so ni inga ukukla wa

¹¹ Ingga hi unkplassu u bwu. Ni hi inga ukukla,
aba yo uni hun ma wa di, Iyo Isisurr tuku Ujiji. A ti
bre amu uwa a si di ka unuma mri hen, tuku nggo
a ti kuma ni ta iku.

¹² Ashishi amaka a si nâ ta si irrirri iru. Na turr
anzi shishemi ni itu ima yi. A charr ku isa, uwa yo
na nkpama a hi inkpi i isa ima yi.

¹³ Ankru ka nggo a surr ka nggo a yo ka na ayiyi. Isa ima yi i si Ure ku Abachi.

¹⁴ Abi ta iku bu unkplassu ba a ga ma. A surr inkinkru ilini ikikla pyarr ni sama na ankizhi na hun so ni inga ikikla.

¹⁵ Anjingba ka ri kakami a ssuzzu na angu ama ka. A ta ri anishirr bi ingbingbru ba ni iku yi na anjingba angga ka yo. A ta hru ittu imbarr yi nu unkunkurr ku ka ungo ku ittu, a na ku ni inkpinkpu inklo. A ta ttu kpakpa a unfu ku Abachi Uni Inkpinkpye we wa a ttungo nâ ta a hin àmâ a unkunkurr nggo a so gu ji na abubo a ina ahi wa.

¹⁶ A charr na ankru tuku nu ampumpuza ama isa di:

UTTU A ATUTTU TUKU ATIKO A ATITIKO.

¹⁷ Ingga hi unitu unuma à kri na azhi wa. A nggarr ito nu ukorr unkpi na aminche a bi di bwa nu ussu ba ba da di, “A nga yi, nggurr bi ku i ga inkpi i Abachi yi.

¹⁸ A nga yi ni ta inina i atuttu, ankpinkpye abi ta iku, na abi ta iku, tuku inina i inga na abi sa inga ba, inina i anishirr we, a garr na abangga a si si agarr hen, ankpinkpi na atsitsa.”

¹⁹ Ingga hi ininazzu wa tuku atuttu a bi ingbingbru ba na abi ta iku ambarr ba a nggurr bi da aba a ta tsi ni uni sa inga wa ku na abi ta iku ama ba ba.

²⁰ Aba a vu ininazzu wa tuku Uni kpa are uni imu wanggo a na aseki ka ikagri na angu ka ininazzu wa. À na aseki ka ikagri angga ka yo na à re anishirr ba nggo a se na angba a ininazzu wa, tuku abangga ba nggo a kuttu ku ankpunkpru ama wa.

Nu ugo ukuma aba a v̄i ba aha mi tsitsirr a surr nu uru ku rri nu solfa.

²¹ Uni sa inga ukukla wa à nḡi abi ta iku ambarr ba na anjingba ka nggo a ssuzzu na angu ama ka. Aminche ba we a vu inina imbarr yi a ri ma ku imbarr.

20

Ase ukr̄i uyirr ka

¹ Ingga hi unitu a ji zhi nu unkplassu na hru inkp̄e i bwu anko a udduddu ku nggo u sama ni ikikre, tuku ache ankpi nu ungo uma.

² Uwa a vu ìwǎ drago wa, ìwǎ na asese wanggo nggo uwa yo à si umimi wa nggo a ri Isheta. A vu ma lo na ache ka ki ase ukr̄i uyirr.

³ Unitu wa a ta ma tu yo nu udduddu ku sama ni ikikre ku, na ka udduddu ku ttu. A ka ku ttu ngbangba wre ku a bu si kaki ku ingbingbru yi imu zizo hen. A ta so ki ase ukr̄i uyirr. Ase akama a ti vu sarr, uwa à si gbigbi mu a bu sha bwu ma ttungo ntsi.

⁴ Ingga hi imburr ittu na abangga ba nggo a so na yi nggo. A nu abama yo ukyekye ku ibre amu. Ingga hi izhi i abangga ba nggo a nḡi ba ku ure ujiji ku ni itu i Yesu tuku ure ku Abachi ku. Aba yo nggo a si kuttu ku ininazzu wa tuku ankpunkpru ama wa hen, na a si kpa angba a ininazzu wa ni ichi ka na ango ambarr hen. A ta tasi tsitsirr na hru ittu nâ ta si atuttu ni Kristi ku ki ase ukr̄i uyirr (1,000).

⁵ (Abi k̄i abanu ba a si ta tasi hen. A ta ki ase ukr̄i uyirr bari.) Uwanggo yo a si itasi imem̄e i abi k̄i yi.

⁶ Abachi à ta yo angu azizi ku abangga ba nggo a si na abi tasi abi imem̄e angga ba ba, na ta ddu ba

zu ku Abachi. Ittu iha yi i sama nu ukyekye ni itu imbarr yi. A taka si abikye aba Abachi tuku Kristi, na taka so ni ittu na ku ki ase ukri uyirr.

A ba Isheta nggurr

⁷ Ase ukri uyirr ka a vu sarr nggo, aba ta ttu Isheta ttungo, nu nggo a harr ma.

⁸ Uwa a ta ssuzzu ku di re anishirr ba nggo a si kago ingbingbru yi nggo a yo yi di Gogu tuku Magogu. Isheta a ta nggurr ba bi ku iku. Ikri imbarr yi i si nâ ta si ugbuhun nggo ni inyi.

⁹ A zirr kago ingbingbru yi na kago anishirr ba Abachi ba tuku igbù wa nggo Abachi à kpanye na ku nggo. Uru u ji zhi nu unkplassu ni itu ba.

¹⁰ Umimi wanggo wa nggo à re ba mi nggo, a tu uwa mi yo nu udduddu ku uru ku nggo u so rri nu solfa, nu unto ku nggo a tu ininazzu wanggo tuku uni kpa are ka imu wa a tuyo nggo. A ta so sese nabo, aba a ta di ki ba uje na azhi ni ibittu.

Ibre amu ikikre yi

¹¹ Mre ingga hi imburr ittu inkpi ikikla numa undurr a so na yi. Unkplassu ku tuku ingbingbru yi a kru nado, na zha inkla i sharri chankarr.

¹² Ingga hi abangga ba nggo a ka ki ba nggo, ankpinkpi na atsitsa aba a kri ku imburr ittu yi ni ichi. Aba a bwu angbamvu. Na bwu ungbamvu unuma, ungbamvu ku abi so tsitsirr ku. Na bre ku abi ki ba are na aseki ka nggo a na aba charr ka na angbamvu ka nggo.

¹³ Inyi wa a ttu abangga ba nggo a ki na ku nggo a ttungo. Ittu tuku abubo a iso abi ki wa, aba mi a ddu abi ki ambarr ba ttungo. Aba a bre ba amu na yiyirr ku aseki ka nggo a na ka nggo.

¹⁴ Aba a ta ittu tuku abubo a iso a abi ki wa a yo nu udduddu ku uru ku. (Udduddu ku uru unngo ku yo u si ittu iha yi.)

¹⁵ Uwanggo nggo a ta si charr isa ima yi nu ungbamvu ku abi so tsitsirr unngo ku hen, aba a ta tu ma tu yo nu udduddu ku uru ku.

21

Unkplassu uhehe tuku ingbingbru ihehe

¹ Mre ingga hi unkplassu uhehe tuku ingbingbru ihehe. Unkplassu ku imeme ku tuku ingbingbru imeme yi a ka nado we. Inyi wa a nado.

² Ingga hi Ig̀b̀u ni Wre wa, Urushalima* uhehe wa, a so ji zhi na Abachi ku nu unkplassu. Aba ssu ma ki na ta si ayamba ahehe nggo a gbyarr ukpa na kye uruma.

³ Ingga wo ukorr unkpi zhi ni imburr i ittu yi, da di, “Kye abubo a so a Abachi wa a si na anishirr ba. A ta so na ba. Aba a ta kaki ku anishirr ama. Abachi ku itu ima a ta si ba Abachi ambarr.

⁴ A ta hi ashishi we glo ba na ashishi. Ittu taka sama, ka azhittu, ka iyi, ka ivri. A si ta ki iha na yi hen. Inkindirr i si ta vri ba hen. Aseki ka ikuchi ka a ka vu sarr nado ba.”

⁵ Uwanggo wa nggo a so ni imburr ittu yi a da di, “Ingga i so na aseki we kaki ahehe!” Na ddu ingga da di, “Charr wanggo, nu nggo are ka angga ka sa ka iyo isisurr na ka na sa ajiji.”

⁶ Na da di, “A kre ba! Ingga yo i su Alfa wa tuku Omega wa, Imeme tuku Ikikre. Undurr wa nggo uhre ti ki ma, ingga ta nu ma amasirr a iso zhi na

---

* **21:2** *Urushalima uhehe wa:* Ig̀b̀u wa nggo anishirr ba Abachi ba a so na ku.

amasirr wa nggo di ssuzzu zhi ni imimi na di gri iso tsitsirr, uwa à si ta han inkindirr hen.

⁷ Abangga ba nggo a ti bwa cha, aba taka kpa wanggo zhi ni ingga ku: Ingga i ta kaki ba Abachi, aba a ta si amumarr amungga.

⁸ Nu nggo abi ki isisu, na abangga ba nggo a kà ikpanye, na abi na umimi ku ngi anishirr, na di kurr ìga, na di ki atirr, na di kuttu ku ankpunkpru aseki, na abi imu we, unto ku abama ku u su nu ududdu ku uru tuku solfa. Uwanggo yo si ittu iha yi.”

Urushalima uhehe wa

⁹ Unitu uyirr wa nu umi ku atangba ba nggo a hru agbugba a iha itangba akikre wa, a nga ni da di, “Nga di ingga ni tsarr uwa ayamba ahehe, ayamba a Uvuvurr Inkru wa.”

¹⁰ Izhi i Abachi i du unitu wa à ba ingga na kuma ni igbugbu inkpi inuma na ku tsarr ingga Ìgbù ni Wre Abachi wa, Urushalima. Uwa so ji zhi na Abachi ku nu unkplassu.

¹¹ A ko la uru ni inkpinkpye i Abachi yi na so la grigri zzu angbinta ka i tsi anta nâ ta si jaspas, nggo la krizhizhi zzu kristali.

¹² A me ugonka unkpi a harr ma. Na se na anko awurr na aha, tuku abitu awurr na ha ba nggo a so di gbye anko ka na ayiyirr. A charr asa a iga iwurr ni iha i Israila yi na anko ka.

¹³ Anko atarr a se na anga ka wemi. Atarr na anza ambre, atarr ni kashirr, atarr ni katu, atarr ni ingbahru.

¹⁴ A zu ibarr ìgbù yi na anchirr awurr na aha, na charr asa abì ko na angu awurr na aha abu Uvuvurr Inkru wa na anchirr ka.

¹⁵ Unitu wa nggo a re ni ingga ku nggo a se nu unkunkurr ku tsarr, aba a na ku ni izinarriya na a taka ku tsarr ìgbù wa, na tsarr anko amaka, ni ime harr ima yi.

¹⁶ Ita tuku imwe i ìgbù yi i si narr narr na anga ka wemi. Unitu wa à tsarr ìgbù wa nu unkunkurr ku tsarr umaku. Uwa à si kilomita ukri uha na ayiyirr aha (2,200). Ita tuku imwe ima yi a si narr narr.

¹⁷ Unitu wa à tsarr ime harr yi kye. Ita hun ima yi ka ma imita iso itani ni ikywi (65), ni itsarr i anishirr.

¹⁸ A me ime harr ìgbù yi na angbinta ka nggo a yo ka di jaspá. A me ìgbù wa nu izinarriya we, na si zì ni inkindirr hen, uwa a zzu nâ ta si azarr ashishi.

¹⁹ A charr kpurrchuchu na angbinta ka ibarr i ugonka ku ìgbù ka. Ingbinta ime imeme yi ni ichi ime yi i si jaspá, iha yi i si safaya, itarr yi agate, ine yi i si imera,

²⁰ ikywi yi i si onisi, itani yi i si kaneliya, itangba yi i si krisola, itandarr yi i si berili, itirr yi i si topazi, iwurr yi i si kirisopra, iwurr nu uyirr yi i si jasi, iwurr nu iha yi i si ametisi.

²¹ A na angu ankonki awurr na aha ka nu ingbingbinkpa i tsi anta. A na anko ayirr nu ingbingbinkpa i tsi anta iyirr chi. Anko ankpi a umi ìgbù wa a na wa nu izinarriya, na si zì wa ni inkindirr hen, nggo la zzu azarr ashishi.

²² Ingga i si hi uki ku ibarr Abachi ni ìgbù wama hen. Atiko Abachi Uni Inkpinkpye we wa tuku

Uvuvurr Inkru wa aba yo a si uki ku ibarr ku ìgbù ku.

²³ Ìgbù wa a si zha di azhi, tuku uhwa a bu la na ku hen. Inkpinkyè i Abachi iyo i so di la ku ìgbù wa. Uvuvurr Inkru wa yo à si ila uru i ìgbù yi.

²⁴ Anishirr bi ingbingbru ba a ta zirr ni ila uru i igbu yi. Atuttu bi ingbingbru ba a ta gri ku igbu wa aseki ka ittu ambarr ka.

²⁵ Anko ka igbu ka a si ta kattu na azhibarr numa hen, nu nggo ibittu i sama nabo.

²⁶ Anishirr ta gri inkpinkyè tuku aseki ka ingbingbru na nga ni igbu wa.

²⁷ Iki i ankizhi, nu undurr ni na iki i ishisha, ka abi ki imu a si ta rri ko hen. Abangga ba nggo a taka mirri ni ìgbù wa a si abangga ba nggo a charr asa ambarr wa nu ungbamvu ku iso tsitsirr i Uvuvurr Inkru ku.

22

Inyi na amasirr a iso tsitsirr wa

¹ Mre unitu wa à tsarr ingga umblo na amasirr a iso tsitsirr wa nggo a la nzirrnzirr zzu azarr ashishi wa nggo a yo wa di kristali. Amasirr wa a so gu zhi ni imburr ittu i Abachi tuku Uvuvurr Inkru wa.

² Na so gu rri ba na atsutsu ka anko ankpi a ìgbù wa. Unkunkurr ku gri iso tsitsirr u kri ku inyi wa na anga ka aha mi. U di klo ugbyarr ki ankpa awurr na aha ni ise. U di klo ankpa ayiyirr ni ihwa yi wemi. Angbamvu ka unkunkurr ka a si ahun ka fu ingbingbru yi wemi.

³ A si taka hi inkindirr inuma nggo Abachi a yo angu andanda na yi ni ìgbù wa hen. Imburr i

Abachi tuku i Uvuvurr Inkru yi i taka si ni ìgbù wa. Amirr iko ama ba a ta kuttu na gbyarr ku asa.

⁴ A ta hi ashishi amaka. Aba a ta charr isa ima yi na achichi ambarr wa.

⁵ Ibittu i si taka ki zizo hen. Ni ima yo a si taka zha ingba ni murr uru hen, na si taka zha di azhi wa bu la ba hen, nu nggo Atiko Abachi, uwa yo à taka a si ba ila uru imbarr yi. Aba a ta hru ittu ase na ase.

⁶ Unitu wa à ddu ingga di, “Uwanggo a si are ajiji na si a ka kpanye na ka. Atiko Abachi wa nggo a ni abi kpa are ba Izhi ima yi nggo a tu abitu ama ba di a bu nga ni tsarr amirr iko ama ba aseki ka nggo a ji ntsi aba ka hi ka gbigbi.”

Inga i Kristi yi

⁷ “Kye, ingga so nga zizami! Abangga ba nggo a ga inkindirr yi nggo abitu ba a charr nu ungbamvu ku di i taka la nggo, Abachi à taka yo ba angu azizi.”

⁸ Ingga, Yohana, à si ingga yo i wo ni hi aseki angga ka. Ingga wo ni hi ka kre nggo, mre ni ji kuttu na age ka unitu wa nggo a tsarr ingga na ka nggo di ingga ta gbyarr ku asa.

⁹ Uwa a kisa na ddu ingga di, “Si na meme hen! Ingga i si akpambirr uni na undu ndo na amuya amuwa ba, abi kpa are ba ba, na abangga ba nggo a ga aseki ka we nggo a charr ka nu ungbamvu unngo ku da di a taka la nggo. Kuttu ku Abachi!”

¹⁰ Na ddu ingga da di, “Aseki ka nggo a charr nu ungbamvu unngo ku di a taka la ni ichi nggo, ùwà bu si sha ka sharri hen. Kye ivi yi i ji ntsimi aba a hi ka.

11 Uni na umimi a ta kuchi ni na umimi. Uni na ankizhi a ta kuchi na ankizhi ka. Uni na uzizi a ta kuchi ni na uzizi. Uni wre a ta kuchi ni iwre yi.”

12 “Kye, ingga nggo so nga korrmi. Ingga hru azadi amungga ni ingga ku, ni ta nu unushirr na ka ku inkindirr yi nggo undurr wa a na yi nggo.

13 Ingga si Alfa tuku Omega, Uni Imeme tuku Uni Ikikre, Imeme tuku Ikre.

14 “Abangga ba nggo a ti ngla inkinkru imbarr yi zzu nggo, Abachi à taka yo ba angu azizi. Na taka du abama yo a ri ugbyarr ku unkunkurr ku nggo u ta du unushirr a so tsitsirr nggo, na taka du ba mirri ba na angu ankonki na kuma ni ìgbù wa.

15 Abi kri na ábì ba a si abangga ba nggo a zì iki, na abi ki atirr, na abi la abubo, na abi ngi anishirr, na abi ga azhi anuma tuku abangga ba nggo a di zharr imu na di ki yi.

16 “Si ingga Yesu! Na a si ingga yo i tu unitu amungga wa di a bu nga ni bre ki imba abiga ba na aki ka anggurr bi ka Abachi wemi aseki angga ka na ankla ka inggurr bi ka. Ingga i su uhunhan ku uga ku Doda. Ingga yo si intsintse i ambre i la kakami yi.”

17 Izhi yi tuku ayamba ahehe wa a da di, “Nga!” Ni du uwanggo nggo a ti wo nggo a bu da di, “Nga!” Uwanggo uhre ti ki ma uwa bu nga, uwanggo a ti so zha, uwa bu nga ni so amasirr a iso tsitsirr wa sama ni ihan inkindirr.

18 Ingga Yohana, i so gbye utu ku undurr wanggo ti wo are ka nu ungbamvu unngo ku: Undurr uwanggo à ti sha inkindirr a sa, Abachi à ta sha iha yi nggo a charr nu ungbamvu unngo ku nggo a sa ku.

¹⁹ Undurr wanggo nggo a ti sha inkindirr glo na are ka ikpa da angga ka, Abachi à ta sha glo ku nu ugbyarr unkunkurr ku gri iso tsitsirr ku nggo a ta ga na nu ma nggo tuku inkindirr yi nggo a ta ga na nu ma i ìgbù ni wre wa nggo a charr nu ungbamvu unngo ku.

²⁰ Uwanggo nggo a bre are angga ka wemi nggo a da di, “Yo-o, ingga i so nga korr.”

Du yi si meme yo. Nga, Atiko Yesu.

²¹ Atiko Yesu a bu na wre ku anishirr ba Abachi ba. Du yi si meme yo.

Ungbamvu Ku Abachi Azhi Ahehe Ka New Testament in Ninzo (NI:nin:Ninzo)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ninzo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789156047

The New Testament

in Ninzo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d46fed5f-6317-5355-ab77-aef8925db2e6